

**T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE PİYANO EĞİTİMİNDE
KARŞILAŞILAN
PROBLEMLER İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ**

Tuğçe BEKAN

Denizli-2019

T.C
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE PİYANO EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN
PROBLEMLER İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Tuğçe BEKAN

Danışman

Doç. Dr. Özlem Akın Şişman

DENİZLİ-2019

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Bu çalışma, ... Anabilim Dalı, ...Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof. Dr. Esra DALKIRAN

Üye: Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN (Danışman)

Üye: Doç. Dr. Ufuk YAĞCI

İmza

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun **10/07/2019** tarih ve **29/4..** sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahriyat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Tuğçe BEKAN

TEŞEKKÜR

Araştırmanın her aşamasında bana yardımcı olan, konu bulma sürecinden araştırmanın bitimine kadar fikir ve önerileriyle desteğini esirgemeyen değerli danışman öğretmenim Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN'a; araştırmaya değerli uzman görüşleri ve önerileriyle destek vermiş olan ve yüksek lisans öğrenimim boyunca bana her zaman destek olan değerli hocalarım Prof. Dr. Efe AKBULUT'a, Doç. Dr. Ufuk YAĞCI'ya, Dr. Öğr. Ü. Aykut Ö. SARIÇİFTÇİ'ye Doç. Dr. Hamit YOKUŞ'a ve Doç. Dr. Gökmen ÖZMENTEŞ'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Veri analizlerinin yapılmasında desteğini esirgemeyen Arzu DEMİR'e içten teşekkürlerimi sunarım.

Araştırma sürecinde ve öğrenimim boyunca maddi ve manevi desteklerini, sevgilerini ve bana olan inançlarını her daim yanımda hissettiğim canım aileme sonsuz teşekkürler...

Tuğçe BEKAN

2019

ÖZET
Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Problemler İle İlgili Öğretmen Görüşleri

BEKAN, Tuğçe

Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN

Mayıs 2019, 86 sayfa

Bu araştırma, okul öncesi dönem çocukları (3-6 yaş) ile yapılan piyano eğitiminde karşılaşılan problemleri saptayıp, bulunan problemlere, edinilen bulgular ışığında çözüm önerileri geliştirmek amacıyla yapılmıştır.

Betimsel bir çalışma olan araştırmanın evrenini, Ege Bölgesi'nde yer alan İzmir, Denizli ve Muğla illerinde bulunan anaokulu ve müzik eğitimi veren dershanelerde çalışan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunda İzmir ilinden 97, Muğla ilinden 30, Denizli ilinden 12 piyano öğretmeni yer almıştır. Araştırmada veriler araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınarak hazırlanan anket formu uygulanarak elde edilmiştir. Elde edilen veriler tezin alt problemleri doğrultusunda analiz edilmiş, bu analizden de önemli noktalar belirlenmiştir. Verilerin değerlendirilmesi; frekans, yüzdellik ve güvenirlilik analizi ile gerçekleştirilmiştir.

Bu araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda; müzik eğitimi veren dershaneler ve anaokullarında çalışan piyano öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun oyun, drama, renklerle öğretim yöntemlerinden yararlandığı belirlenmiştir. Piyano eğitimi veren öğretmenlerin alanıyla ilgili zamana bağlı olarak kendini güncellemesi gerektiği ve öğrencinin ilgisi doğrultusunda sağlıklı iletişim kurabilmesi açısından kendini geliştirmesi gerektiği, okul öncesi dönemde piyano eğitiminin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi konusunda devlet teşvikinin önemli olduğu, piyano eğitiminin okul öncesi dönemdeki çocukların ruhsal durumları üzerindeki olumlu etkisiyle ilgili ailelerin bilinçlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Ailelerin eğitim düzeylerinin, müziğe olan ilgileri ve takiplerinin büyük önem teşkil ettiği belirlenmiştir. Piyano eğitimi sürecinde uygulanan öğretim yöntemi, öğrencinin öğrenme seviyesine uygun olmadığı takdirde yeni bir yöntem seçilerek eğitime devam edilmesinin doğru olduğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Çalgı eğitimi, okul öncesi dönem, piyano eğitimi.

ABSTRACT**Teachers' Opinions about the Problems Encountered in Piano Education in Preschool Period**

BEKAN, Tuğçe

Master'a Thesis, Graduate School of Educational Sciences

Department of Fine Arts Education Music Education Program

Thesis Advisor, Assoc. Prof. Dr. Özlem AKIN ŞİŞMAN

May 2019, 86 pages

This research was conducted to determine the problems encountered in the piano education with pre-school (3-6 age) children and to find solutions to the problems found in the light of the findings.

The population of the study, which is a descriptive study, is composed of İzmir, Denizli and Muğla provinces in Aegean Region and kindergarten, Day Care Center, Private Teaching Institution and teachers working in these places. In the reseach study group, there were 97 piano teachers from İzmir, 30 from Muğla and 12 from Denizli. The data in research were collected by taking the opinions of competent person by the researcher by applying questionnaires. The obtained data were analyzed according to the sub-problems of the thesis and important points were determined from this analysis. Evaluation of data; rated with numbers, percentage, and security analysis.

The findings obtained in this study were; It is stated that the majority of piano teachers working in Private Music Teaching Institution, Kindergartens and Day Care Center are using game, Drama and Teaching with colors methods. The teachers of given piano education need to update themselves in education field depending on the time related to the field and develop themselves in terms of healthy communication in accordance with the student's interest. It is important that government incentives should play an important role in the to become prevalent and support of piano education in pre-school period and It has been conclusion that necessary to raise awareness of families about the positive impact of piano education on the mental status of pre-school children. It was determined that the education levels of families, their interest in music and their follow-up were of great importance. It is determined that if the teaching method applied during the piano education is not suitable for the student's level of learning, a new method should be chosen and the education should be continued.

Keywords: Instrument training, Pre-school turm, Piano training.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI.....	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
ETİK BEYANNAMESİ	vHata! Yer işareti tanımlanmamış.
TEŞEKKÜR.....	vi
ÖZET	vii
ABSTRACT.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
TABLolar LİSTESİ.....	xii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu	1
1.2.Problem Cümlesi	2
1.3. Alt Problemler	2
1.4.Araştırmanın Amacı	3
1.5. Araştırmanın Önemi	3
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	3
1.7. Tanımlar	3
İKİNCİ BÖLÜM.....	4
Bu bölümde araştırmaya ilişkin kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.	4
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	4
2.1.Eğitim	4
2.2. Müzik Eğitimi	4
2.3.Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi ve Önemi	6
2.4. Müziğin Çocuklar Üzerindeki Etkileri ve Önemi	8
2.5. Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişimsel Özellikleri.....	8
2.5.1.Fiziksel Gelişim.....	8
2.5.2.Motor Gelişim	8
2.5.3.Bilişsel Gelişim	9
2.5.4.Dil Gelişimi	9
2.5.5.Kişilik- Ahlak Gelişimi	10
2.5.6.Duygusal Gelişim	10
2.5.7.Sosyal Gelişim.....	11
2.5.8.Müzikal Gelişim	12

2.6. Müziğin Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişimsel Özelliklerine Etkisi	13
2.6.1 Dil Gelişimi	13
2.6.2. Duygusal ve Sosyal Gelişim.....	13
2.6.3.Bedensel ve Psiko-motor Gelişim	14
2.7. Okul Öncesi Dönemde Çalgı Eğitimi	14
2.8. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi	15
2.9. ÇALGI EĞİTİMİNDE KULLANILAN AKTİF ÖĞRENME YAKLAŞIMLARI ..	17
2.9.1.Dalcroze Yöntemi:.....	18
2.9.2.Carabo-Cone Yöntemi.....	18
2.9.3.Suzuki Yöntemi	18
2.9.4.Orff Yöntemi	19
2.9.5.Kodaly Yöntemi	20
2.9.6.Montessori Yöntemi	21
2.10.Drama (Oyun) Yöntemiyle Öğrenme.....	22
2.11.Notadan Öğrenme	23
2.12.Renklerle Öğrenme	24
2.14.İlgili Araştırmalar.....	24
2.13.1.Yurt İçi Araştırmalar	24
2.13.2.Yurt Dışı Araştırmalar	25
3.1. Araştırma Deseni.....	27
3.2. Evren ve Örneklem/ Çalışma Grubu	27
Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin demografik özelliklerine yönelik yapılan anketlerdeki bulgular ve analiz sonuçlarına göre yorumları aşağıda verilmektedir.	28
3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri	35
3.4. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci	37
3.5. Verilerin Analizi.....	37
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	39
BULGULAR VE YORUM.....	39
4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	39
4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	41
4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar	51
BEŞİNCİ BÖLÜM	56
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER	56
5.1. Tartışma ve Sonuç.....	56

5.2. Öneriler	59
5.2.1. Araştırmanın Sonuçlarına Dayalı Öneriler	59
5.2.2. İleride Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler	60
KAYNAKÇA.....	61
EKLER.....	67
EK – A.....	67
Mesleki Deneyim	74

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Grafiği	28
Şekil 3.2 .Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yaş Grafiği	29
Şekil 3.3. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Bireysel Çalgısının Grafiği	30
Şekil 3.4. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Deneyim Grafiği.....	31
Şekil 3.5. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Halen Bulunduğu Görevdeki Kıdem Grafiği	32
Şekil 3.6. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumu Grafiği	33
Şekil 3.7. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumu Grafiği	34
Şekil 3.8. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yurtdışı Deneyimi Grafiği	35

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. Çalışma Grubunun İllere Göre Dağılımı Tablosu.....	27
Tablo 4.1. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimini Veren Öğretmenin Mesleki Alan Bilgisine Sahip Olmasına Rağmen Mesleki Yeterliliğinin Olmaması Kaliteli Bir Eğitim Sürecinin Verimliliği Konusunda Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar.....	39
Tablo 4.2. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Alanıyla İlgili Yeni Gelişmeleri Takip Etmesi ve Zamana Göre Kendini Güncellemesi Piyano Eğitimi Açısından Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar	40
Tablo 4.3. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Yeterli Alan Bilgisine Sahip Olması Mesleki Yeterliliği Olan Bir Diğer Öğretmene Göre Eğitim Sürecinde Başarılıdır Sorusuna Ait Dağılımlar	40
Tablo 4.4. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimini Veren Öğretmenin Mesleki Yeterliliği Ne Kadar Tam Olursa Olsun Öğrenciyle Uyumlu Bir İletişim Kuramaması Başarının Önündeki En Önemli Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar	41
Tablo 4.5. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alacak Olan Öğrencinin Motor Beceri Düzeyi Piyano Eğitimi Almak İçin Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar	42
Tablo 4.6. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alacak Olan Öğrencinin Yeteneği Piyano Eğitimi Almak İçin Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar	42
Tablo 4.7. Okul Öncesi Dönemdeki Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Eğitimi Aşamasında, Her Öğrencinin Öğrenme Stiline Uygun Bir Öğretim Yöntemi Seçilmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar.....	43
Tablo 4.8. Piyano Eğitimi Sürecinde Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Öğrenme Düzeyindeki Farklılıklar En Etkili Şekilde “Renklerle Öğretim Yöntemi” İle Tespit Edilir Sorusuna Ait Dağılımlar	43
Tablo 4.9. Piyano Eğitiminde Kullanılan Yöntemler (Renklerle Öğretim, Nota İle Öğretim, Oyun İle Öğretim Vs.) Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Piyanoyu Sevdirmeye Ve Başarıya Katkı Konusunda Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar	44
Tablo 4.10. Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Piyano Eğitiminde Başarılı Olmasına Yarar Sağlayan En Etkili Yöntem Oyun Yöntemidir Sorusuna Ait Dağılımlar.....	44
Tablo 4.11. Okul Öncesi Piyano Eğitiminde Hazırbulunuşluk Düzeyi Öğrencinin Başarılı Olmasında Önemli Bir Etkendir sorusuna Ait Dağılımlar.....	45
Tablo 4.12. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Motor Beceri Düzeyi Başarılı Olmasında Ayırt Edici Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar.....	45
Tablo 4.13. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Yeteneği Başarılı Olmasında Ayırt Edici Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar	46
Tablo 4.14. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Eğitiminde Kişiyeye Özgü Öğretim Modeli Benimsenmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar	46
Tablo 4.15. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Süreklilik Önemlidir Sorusuna Ait Dağılımlar	47
Tablo 4.16. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Verimli Devamlılık Adına Pekiştirmeçer Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar	47
Tablo 4.17. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Kullanılan Yöntemler Ders Başarısı, Verimlilik ve Devamlılık Açısından Etkilidir Sorusuna Ait Dağılımlar	48

Tablo 4.18. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Öğrenme Düzeyindeki Farklılıklar Başarıya Ulaşma Düzeyini Etkiler Sorusuna Ait Dağılımlar	48
Tablo 4.19. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Süregelen Yöntemin İstenilen Başarının Sağlanamaması Durumunda Kullanılan Yöntemde Israrlı Olunması Gerekir Sorusuna Ait Dağılımlar	49
Tablo 4.20. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Yaşları İle Algı Düzeylerinin Farklı Olması Durumunda Yöntem Değişikliği Gerekir Sorusuna Ait Dağılımlar	49
Tablo 4.21. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Uygulanılan Öğretim Yöntemi, Öğrencinin Öğrenme Seviyesine Uygun Olmadığı Taktirde Yeni Bir Yöntem Seçilerek Eğitime Devam Edilmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar	50
Tablo 4.22. Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Verilecek Olan Piyano Eğitiminde Kullanılan Drama Yöntemi Öğrenciye Piyanoyu Sevdirmeye ve Başarıya Katkısı Konusunda Oyun Yöntemine Göre Daha Etkilidir Sorusuna Ait Dağılımlar.....	50
Tablo 4.23. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Maddi Gelir Düzeyidir Sorusuna Ait Dağılımlar	51
Tablo 4.24. Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Eğitim Düzeyidir Sorusuna Ait Dağılımlar	52
Tablo 4.25. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Sosyo-Kültürel Çevresidir Sorusuna Ait Dağılımlar.....	52
Tablo 4.26. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Müziğe Olan İlgisidir Sorusuna Ait Dağılımlar	53
Tablo 4.27. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Başarısı ve Devamlılığı Konusunda Aile Takibi Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar.....	53
Tablo 4.28. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Ebeveynin Öğretmen ile İlişkisi Geribildirimler ve Dönütler Üzerinde Etkilidir Sorusuna Ait Dağılımlar	54
Tablo 4.29. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminin Yaygınlaştırılması ve Desteklenmesi Konusunda Devlet Teşviki Önemlidir Sorusuna Ait Dağılımlar	54
Tablo 4.30. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminin Öğrencilerin Ruhsal Durumu Üzerindeki Olumlu Etkisiyle İlgili Aileler Bilinçlendirmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar ..	55

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmaya ilişkin problem durumuna, araştırmanın amacına, araştırmanın önemine, araştırmanın sınırlılıklarına ve araştırmanın tanımlarına yer verilmiştir.

1.1.Problem Durumu

İlk çocukluk da denilen 0-6 yaş aralığını kapsayan okul öncesi dönem; kısa bir zaman dilimini kapsıyor olmasına rağmen kişinin yaşamındaki her evrede gelişimi açısından büyük önem teşkil etmektedir. Yürüme, konuşma gibi temel becerilerin edinildiği bu dönemde alınan eğitim, bireyin ileriki yaşantısına da doğru orantılı olarak etki etmektedir. Bu nedenle, çocuğun küçük yaşlardan itibaren sağlıklı bir ortamda gelişimini sürdürmesi oldukça önem kazanmaktadır.

Okul öncesi dönem, bireyin öğrenmesinin en yoğun olduğu, alışkanlıklarının ve yeteneklerinin en hızlı şekilde geliştiği ve biçimlendiği dönemdir. Bireyin yaşamında bu denli önemli yere sahip olan okul öncesi dönemin bireyin çok yönlü gelişimi açısından en iyi biçimde değerlendirilmesi ancak nitelikli bir okul öncesi eğitimle mümkün olabilir. Yaşamın ilk yıllarında alınan bu eğitim insanın ömrü boyunca başarılarını etkiler (Temiz, 2006, s:193).

Geçmişten günümüze tüm dünyada yapılan çalışma ve araştırmalar ifade etmektedir ki; okul öncesi dönemde verilen eğitimler içerisinde müzik eğitimi de bireyin çok yönlü gelişimine katkılar sağlamaktadır. Öyle ki gelişim evrelerinin yavaş yavaş şekil kazandığı bu hassas dönemde alınan tüm disiplinlerin etkisi büyüktür.

Günümüzde müziğin insanların kişilik gelişimleri üzerinde önemli etkileri olduğu bilinmektedir. Bu nedenle de müzik eğitiminin önemi gittikçe artmaktadır. Müzik; çocuğun kişilik ve dil gelişiminde, bilişsel, duyuşsal, psiko-motor gelişiminde ve sosyalleşmesinde önemli yer tutar. Çocuğun kendini ifade edebilmesinde, yargılama ve değerlendirme yapabilme becerisinin gelişiminde etkilidir (Temiz, 2006, s.193).

Müzik eğitiminin yanı sıra okul öncesi dönemde başlanılan çalgı eğitimi, çocuğun yaşamında birçok alanda ona büyük getiriler sunmaktadır. Tüm çalgılar içinde piyano; diğer müzik aletlerine göre erken yaşta başlanılabilecek en uygun enstrümandır. Tasarımı itibariyle piyanoda istenen ses hazır olarak bulunmaktadır.

Piyano eğitimi çocuğun özellikle işitme yeteneği ve ritim duygusunu geliştirir. Sesleri ve tartımları kendi yaşantısı yoluyla daha yakından tanır, birbirinden ayırt eder. Hafızasını geliştirir. Çocuğun ellerini ve parmaklarını ustalıkla kullanabilme yeteneğini geliştirir. Göz, el ve ayak iş birliği, kas koordinasyonu gelişimini artırır. Piyano eğitimi sürecinde edindiği müziksel birikimle daha duyarlı ve duygusal olmasını sağlar (Demirova, 2008, s.26).

Piyanist Judith Uluğ, “Çalgısıyla birlikte büyümeli çocuk, fiziği de çalgısıyla kontrol altında olmalı. Ne kadar küçük başladınızsa bu işin içinde o kadar çok olgunlaşmış olursunuz. Beden ve beyin ona göre bir koordinasyon geliştirecektir” demektedir. Müzik eğitimcisi, Prof. Özer Sezgin, “Müzik bir sanat, bilim ve dildir. Müzik dilinin öğrenilmesi de dillerin öğrenilmesine benzer. Bu dili çocukluğundan itibaren öğrenmeye başlayanlar, ileriki yaşlarda öğrenmeye başlayanlardan daha çabuk öğrenirler ve başarılı olurlar” demektedir (Sezgin, 1999, s.41).

Bazı eğitimciler ise çalgı eğitimine erken yaşta başlamanın, çocuğun olgunluk düzeyine erişmeden onu zorlayabilecek bir süreç olacağı düşüncesini savunmaktadırlar. Birçok kaynakta da olduğu gibi okul öncesi dönemde olan çocukların piyano eğitimi sürecinde gerek öğrenci gerek öğretmen veya diğer faktörlerden dolayı yaşanan sorunlar, çocukların bu alandaki başarı düzeylerini ve isteklerini etkilemektedir. Erken yaşta başlanılan piyano eğitimi, öğrenci açısından büyük önem teşkil etmektedir. Buradan yola çıkarak, okul öncesi dönemde alınan piyano eğitiminde yaşanan sorunlar ve bu sorunlara ne düzeyde çözüm yolları sağlanabileceği sorusu gündeme gelmektedir. Bu araştırmada, okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde karşılaşılan problemlerin belirlenip incelenmesi ve bu konuda piyano öğretim elemanlarının görüşleri alınarak, problemler doğrultusunda uygulanabilir çözüm yolları bulunması planlanmıştır.

1.2.Problem Cümlesi

Bu araştırmanın problem cümlesi; “Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerilerine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?” olarak belirlenmiştir.

1.3. Alt Problemler

1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, okul öncesi dönemde piyano eğitimcisinin ders verecek düzeyde eğitilmiş, problem durumunda çözüm odaklı ve piyano öğretimi ile ilgili yöntem-teknik donanımına sahip olması konusundaki görüşleri nelerdir?

2. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, öğrencilerin piyano öğrenmeye ilişkin gerekli donanıma (motor beceri düzeyi-hazırbulunuşluk) sahip olması konusundaki görüşleri nelerdir?

3. Araştırmaya katılan öğretmenlerin, ebeveynlerin piyano dersine bakış açıları ve öğretmen ile kurdukları iletişimi ve öğrenciyi piyano dersine yönlendirme (güdüleme) konusundaki görüşleri nelerdir?

1.4.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, okul öncesi piyano eğitiminde yaşanan problemlerin saptanması ve bu problemlere yönelik çözüm önerilerinin sunulması amacı güdülmüştür. Piyano öğretim elemanlarının ve okul öncesi piyano öğretmenlerinin görüşleri ışığında, okul öncesi piyano eğitimi döneminde karşılaşılan sorunların etkili çözümlerle önüne geçilip, piyano eğitim ve öğretimine katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, okul öncesi dönemde olan çocuklarda, piyano eğitiminde karşılaşılan problemlerin belirlenmesi, okul öncesi piyano öğretmeni görüşleri alınarak, çözüm önerilerinin geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu öneriler sonucunda okul öncesi piyano eğitimi sürecinde karşılaşılabilecek olan problemlerin etkili yöntemlerle giderilmesine katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları şunlardır;

1. Araştırma, Ege Bölgesi'nde yer alan İzmir, Denizli ve Muğla illeri anaokulları, müzik eğitimi veren dersanelerde çalışan okul öncesi piyano öğretmenleri ile sınırlıdır.
2. 2018-2019 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.
3. Araştırmacının maddi olanakları ile sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Çalgı eğitimi; “çalgı öğretimi yoluyla bireyler ve toplumların devrimsel, duyuşsal ve bilişsel davranışlarında kendi yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istedik değişiklikler oluşturma ya da yeni davranışlar kazandırma sürecidir” (Öz, 2001, s.101-106).

Okul öncesi dönem; “Erken çocukluk eğitimi” olarak da adlandırılan okul öncesi eğitim, çocuğun doğumundan, ilköğretime başladığı güne kadar geçirdiği dönemi kapsamına alan ve çocukların tüm gelişimlerini, toplumun kültürel değerleri doğrultusunda gerçekleştirmeye çalışan, duyguların gelişimini ve algılama gücünü artırarak akıl yürütme sürecinde çocuklara yardımcı olan ve yaratıcılığını geliştiren; çocukların milli, manevi, ahlaki, kültürel ve insani değerlere bağlılığını sağlayan; kendini ifade etmesine, öz denetimlerini sağlayabilmesine ve bağımsızlık kazanmasına olanak sağlayan, sistemli bir eğitim sürecidir (Yılmaz, 2003; OÖEGM, 2006)

Piyano eğitimi; “akıl, vücut, görme, işitme, nota okuma, algılama vb. gibi eylemlerle iç içedir” (Yüctoker, 2009, s.9).

İKİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde araştırmaya ilişkin kuramsal çerçeve ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1.Eğitim

İnsan davranışlarında önemli olan temel kişilik özellikleri (bilgi, beceri, tavır, ilgi, karakter, anlayış, öz düzen) yönünden belli değişimler sağlamak amacıyla gerçekleştirilen düzenli bir etkileşim olan eğitim; bireyin hayatı boyunca sosyal ortamda süregiden kendini yetiştirme sürecidir.

Eğitimin amacı, zihinsel süreçlerin organik bütünlüğünü korumak olmalıdır. Oysa akılcılığa yönelik bir eğitim sistemi içinde insanın, yalnız akıl, mantık ve düşünce gibi yetenekleriyle değil, aynı zamanda duyum, duygu ve coşkularıyla da dengeli bir bütünlük içinde yaşaması gerekir. İnsan bir yaşantıyı usa vurma ile değil, önce duyguları ve imgeleri ile algılar. Algılar ise, imgeleme gücü olmaksızın kavramları oluşturamaz. Akıl ve düşünce gibi duyu ve duygular da varlığımızın ayrılmaz bir parçasıdır. Ruhça ve bedence sağlıklı ve dengeli bir biçimde gelişip bütünleşen birey, uyumlu birey olarak yetişir. Uyumlu bireyler de uyumlu toplumları meydana getirir (San, 1979, s.227-228).

Bireyin yaşamının her yönünü kapsayan, onun toplumsal hayata ve çağa uygun davranış değişikliği sağlama süreci olan eğitim; çok geniş boyutlu olduğundan, bilginin dışında kalan tecrübeleri de kapsamaktadır. Edinilen tecrübe eğitsel olabileceği gibi eğitsel olmaya da bilir.

2.2. Müzik Eğitimi

Müzik eğitimi; bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışlarını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme veya geliştirme süreci olarak tanımlanabilir. “Müzik, çocukların bütün alanlarda öğrenmesine katkı ve yeni bir bakış açısı sağlamakta, müzik çalışmalarına katılan, yaratan, üreten çocuk kendisi ile gurur duymakta, başarı duygusunu tatmaktadır ve böylece çocukların kendilerine güvenleri ve özsaygıları artmaktadır” (Lazdauskas, 1996’dan aktaran Dikici,2002, s.1). Müziğin; bireyin hayatı boyunca gelişimi üzerinde önemli etkileri bulunmaktadır. Bireylerin bilişsel, duyuşsal, psikomotor gelişim evrelerine etkilerinin yanı sıra; kendini ifade etme, hareket ve ritmik yetenekleri, dilsel becerileri, özgüven gelişimi, empati yeteneği ve doğru iletişim kurma becerileri de gelişir.

Müzik eğitimi temelde, genel müzik eğitimi, özengen (amatör) müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi olmak üzere üç ana kola ayrılıp gerçekleştirilir. Genel müzik eğitimi, müziğe ilgisi ve yeteneği

olsun olmasın herkese verilmesi gerekir. Özenen (amatör) müzik eğitimi, isteğe bağlı olarak yapılır. Mesleki müzik eğitimi ise, müziğe ilgili ve yetenekli kişilerden belli sınavlar yoluyla seçilerek yapılır. Genel müzik eğitimi, amatör ve mesleki müzik eğitiminin temeli olup, kişiyi amatör ve mesleki müzik eğitimine hazırlar (Öz, 2001, s. 105).

Bireye, kendi isteği ve yeteneği doğrultusunda okulda verilen genel müzik eğitimi ile birlikte; aile yönlendirmesiyle özenen müzik eğitimini de bir basamak olarak kullanıp mesleki müzik eğitimi ile yaşamının geri kalanı boyunca devam ettirebileceği akademik anlamda müzik kavramı kazandırılabilir. Sosyal bir varlık olan insan; yaşamının her anında gelişmektedir ve bu gelişimin yapı taşlarından birini de müzik oluşturmaktadır. Müzik, bireyin çevresiyle etkileşim içerisine girmesinde onun kendini ifade etme yeteneğini geliştiren bir sanat dalıdır.

Uçan'a (1997) göre müziğin insan yaşamında bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olmak üzere beş ana işlevi vardır: Müzik, insan gelişimini olumlu etkilediği gibi toplumun, kültürün, ekonominin ve eğitimin üzerinde de olumlu gelişmeler sağlamaktadır. İnsanın ver olduğu her yerde kendini göstermekle kalmayıp, insanın gelişimi içinde bir araç olmuştur. Toplumların gelişmişlik düzeyi, o toplumun sanata ve sanat kapsamında müziğe verdiği önemle ölçülebilir hale gelmiştir. Gelişmiş toplumlara bakıldığında, o toplumların müziksel kültürünün de oldukça ileri seviyelerde olduğu görülmektedir.

Buradan anlaşılmaktadır ki kuşkusuz müzik; toplumların kültür ve gelişmişlik düzeyinin su götürmez bir göstergesidir. Çağdaş toplumların müziğe verdiği önem ile ilerleme seviyeleri doğru orantılıdır. Müziği toplumsal değer ilkelerinin vazgeçilmezi haline getiren toplumlar her zaman çağın daha da ilerisine gitmeyi başaracaklardır. Müziğin hakim olduğu bir ortamda bilinçli ve doğru teknikle yetiştirilmekte olan bir çocuk, kendini doğru ifade edebilme yetisi, sorumluluk bilinci, zaman yönetimi, sorgulama becerisi ve bunlar gibi önemli kişilik disiplinlerini (kazanımları) daha kolay edinebilir. "Müzik, şarkı söyleme, çalma vb. boyutlarıyla bir bütün olarak, çocukların başta büyük ve küçük kaslarını geliştirmekte, müzik ortamında, diğer müzisyenlerle iş birliği, etkileşim ve paylaşımları sayesinde sosyalleşmelerini ve çevreleriyle iyi ilişkiler içinde olmalarını sağlamaktadır" (Eğilmez, 2009, 32. s. 5-22)

Şarkı söylemek, çocukların genelde farkında olmadan birbirleriyle etkileşim içinde oldukları ve onları sosyalleştiren, iletişimlerini kolaylaştıran bir eylemdir. Evrensel bir dil olan müzik aracılığıyla, aynı dili konuşmayan toplumlarda dahi, kendilerini kolayca ifade edebilecekleri ortam da yaratabilirler. Bireyin müzik eğitimi sırasında kendi yetenek sınırlarını keşfetmesi ve bu sınırları doğru yöntemlerle daha fazla genişletmek amaç edinilmelidir. Çünkü çocuğun yaşamının ilk yıllarında edindiği kazanımlar, kendini tanımasını ve geliştirebilmesini sağlamaktadır. Müzik eğitiminde ilk amaç, çocukta müzik

sevgisini uyandırmak, onların hayal dünyasını genişletmek, ritim duygusunu ve işitme duyarlılığını geliştirmektir.

Müzik eğitimi, okulöncesi dönemden itibaren programlarda yer almaktadır. Fakat anaokulu öğretmenleri müzik etkinliklerine genellikle gereken önemi göstermemekte ve günlük planlarında müzik etkinliklerine sadece şarkı dinleme ve şarkı söyleme etkinlikleri olarak yer vermektedirler. Okulöncesi dönemde; şarkı söylemenin yanı sıra ses dinleme ve ayırt etme, ritim çalışmaları, müzikli öykü, yaratıcı hareket ve dans gibi etkinlikler müzik etkinlikleri içerisinde yer almaktadır. Bütün bu etkinlikler çocuklar için belirlenen hedeflere, müzik eğitimi yoluyla farklı bir yoldan ulaşma imkanı sağlamaktadır. Okulöncesi dönem çocukları için müzik eğitimi programı planlanırken, çocukların doğuştan getirdikleri özellikleri, müzik deneyimleri ve gelişim düzeyleri göz önünde bulundurulmalıdır ve gelişimsel ardışıklığın olmasına dikkat edilmelidir (Fox, 1991'dan akt. Sığırtmaç 2002, s.9-39).

Okul öncesi dönemdeki çocukların gelişimlerinde çok önemli etkileri olan müzik dersi; sadece şarkı söylemek ve dinlemek çemberi içinde olmamalı; onların bedenlerini, seslerini, yaratıcılıklarını da kullanacakları şekilde biçimlendirilmelidir.

2.3.Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi ve Önemi

Geçmişten günümüze tüm dünyada yapılan çalışma ve araştırmalar ifade etmektedir ki; okul öncesi dönemde verilen eğitimler içerisinde müzik eğitimi de bireyin çok yönlü gelişimine katkılar sağlamaktadır. Okul öncesi dönem, bireyin kişilik yapılanması açısından öğrenmesinin en yoğun olduğu ve çok önemli bir dönemdir. Bireyin, yeteneklerinin biçimlendiği ve geliştiği, öğrenmesinin çok hızlı olduğu bu kritik olan dönemde, nitelikli ve doğru eğitim verilmesine gösterilen hassasiyet ilerideki başarılarını etkiler.

Miyamoto (2007) 3 yaşındaki çocukların tekrarlar yoluyla ritmik motifler yaratmaya başladıklarını ve genellikle ritimleri en iyi şekilde kendi sesleriyle tekrar ettiklerini vurgulamıştır. 4 yaşında ise el çırparak ya da elini masaya vurarak istikrarlı bir şekilde ritim uygulamaları yapabilirler. Müziğe karşı eşgüdümlü hareket etme becerisi 3 yaşında artış gösterir ve 4 yaşında daha karmaşık bir hale gelir. Bu yaşlarda çocuklar müziğe uygun bedensel hareketler yapabilir, oyunlar oynanabilir ve dans edebilirler (akt.Yıldız, G. ve Nackcı, Z. 2016).

Okul öncesi dönemde temeli atılan ilk gelişim evresi, bireyin kişilik yapılanmasının en hassas olduğu ve yaşamı boyunca onun tüm gelişim dönemlerine etkisi olan bir süreçtir. Çocuğun yaşamının ilk yıllarında farkında olarak ya da olmadan edindiği tüm kazanımlar içinde müzik; çok önemli bir yere sahiptir. Anne karnında birtakım seslere maruz kalmasıyla beraber aslında işitme yetisini kullanmaya başlar. Anne sesini, etraftaki sesleri, dinlenen müziği ayırt eder. Çocuğun gelişimin baştan ayağa, içten dışa doğru olduğu düşünülürse, çocukların tempoya uygun şekilde el çırtıkları, daha sonra ayaklarını yere vurarak hareket ettirdikleri görülür. Buna göre 3 ile 5 yaş arasında pek çok çocuk ritimleri algılama ve çalma konusunda yetkin hale gelebilmektedir. Çocukların özellikle vücut hareketleriyle ses oluşturmaları (el çırpma, bir yere vurma ve bir nesneyi birbirine vurma gibi) kendilerinin de

ilgisini çeker ve dışarıdan gelen birtakım ritmik seslere tepki verirler. Okul öncesi dönemde müzik eğitiminin önemi oldukça büyüktür. Her çocuk müziğe ilgi duyabilmektedir. Bazı çocuklar şarkı söylemeyi bazı çocuklar müzik dinlemeyi, bazıları da çalgı çalmayı daha çok severler. Öğretmen, çocuğun müziğe ilgisinin yönünü ve yeteneğinin derecesini tespit etmeye çalışmalı, çocukları ilgi ve yetenekleri doğrultusunda geliştirmeye çaba harcamalıdır. Meslek seçimi; bireyin, büyük oranda okul öncesi dönemde edindiği yetenekleri ve eğitimi doğrultusunda gelişmektedir. Çocuğun hangi alanda daha yatkın olduğu, öğretmeni tarafından doğru gözlemlenirse, ileriki yaşamında da o alan çevresinde seçimi şekillenebilir. Diğer disiplinlerle girişik olan müzik eğitiminin içinde matematik, sözel ifadeler, estetik, beden dili gibi etkenler vardır. Çocuklar müziksel etkinlikler yoluyla; ritim duygusuyla matematiği, şarkılarla sözel ifadeleri, müzikle birlikte dans ile estetik duygusu ve bedenini doğru kullanabilme yetisini edinir. Küçük yaşlarda yaratıcı sanat etkinliklerine katılan çocuk, yazıyı da kolayca öğrenecek ve sanatını kendini ifade etmek için kullanmaya devam edecektir. Okul öncesi dönem; bireyin yaşamında bir sonraki basamak olan ilköğretim dönemine bir hazırlık aşamasıdır. Bu dönemde müzik eğitiminin; bireyin yaratıcılığı, özgüveni, toplumsal çevre bilinci, kişilik, dil ve sosyal gelişimi açısından onu temel eğitim dönemine hazırlayan önemli bir evre olduğuna dikkat edilmelidir.

Erken yaşlarda çocuğun müziğe olan ilgisi işlenmelidir. Okulöncesi müzik eğitiminin önemi; çocukların iyi, doğru ve zevkle müzik yapması, onlarda bazı müzikal becerilerin geliştirilmesi, şarkı söyleme ve enstrüman çalma gereksinimi ortaya çıkarması, onlara iyi bir “kulak-ses eğitimi” vererek müzik zevki ve güzel bir müziği anlama kabiliyeti yaratmasıdır. Bu eğitimin ana amacı ise, çocukların toplumsal çevre farklılığından gelen ve ilköğretimde fırsat eşitsizliği yaratacak gelişme farklılıklarını azaltmak ve çocukların yaratıcılık, kişilik ve anadil gelişimini sağlayarak onları temel eğitime hazırlamaktır (Ürfioğlu, 1989, s.10).

Okul öncesi dönemde müzik eğitiminde yapılacak olan tüm etkinlikler birbiriyle bağlantılıdır. Şarkı söylemek bir başına müzik etkinliğini oluşturmamalıdır. Birden fazla yaratıcı etkinlikle müzik eğitimi çok çeşitli olmalıdır. Okul öncesi dönemde müzik etkinliklerinin sadece şarkı söylemekten oluşmadığı söylenebilir. Çocuğun gelişimine uygun olarak birçok etkinlikten oluşan bir müzik programının uygulanması sonucu sağlıklı bir müzik eğitiminden söz edilebileceği düşünülebilir. Buna göre; öğretmen, müzik etkinlikleri sürecinde şarkı söyleme, müzik dinleme, ritmik ve yaratıcı dans etme, müzikli oyunlar oluşturma gibi çeşitli etkinlikler yaparak çocuklara kendi yeteneklerini keşfedip geliştirebilecekleri ortam sunmayı hedeflemelidir.

2.4. Müziğin Çocuklar Üzerindeki Etkileri ve Önemi

İnsan hayatının her alanında var olan müzik; bireyin hayatının daha ilk anlarında bile varlığını göstermektedir. Çocuğun yaşamındaki ilk 6 yıl, onun gelişiminin temel taşlarının oluşturulması açısından büyük önem taşıyan bir süreçtir. “Her çocuk, ilk aylardan itibaren müziğe ilgi duyar. Bu ilgi, annesinin söylediği ninni ile başlar. Gitgide çevreden, radyodan, televizyondan duyduğu, evde, okulda, sokakta duyup, öğrenip söylediği müziklerle beslenir” (Sun ve Seyrek, 2001, s.15). Bu dönemde temel bilgi ve becerilerin bu erken gelişim yıllarında kazanılması tercih edilen bir durumdur. Günümüzde bebeklerin anne karnındaki sürecinde bile seslere, ritme, annenin ses tonuna ve dolayısıyla müziğe tepki vermeye başladıkları bilinmektedir. Müzik; çocuğun psikolojik, estetik ve bedensel gelişimde olumlu etkileri olan etkili bir sanat dalıdır. Yaratıcılık, yorumlama, algılama, ruhsal yapısında olumlu davranışlar geliştirme, düşünme, estetik duyguları geliştirme ve özgüven kazanma gibi birçok konuda müziğin çocuklar üzerindeki faydalarını görmek mümkündür.

2.5. Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişimsel Özellikleri

Okul öncesi dönem, çocuğun etrafındaki uyarıcı etkenlerin aktif olarak farkına vardığı, çevresine yöneldiği, bilişte, dilde ve kişisel gelişimde önemli değişimlerin olduğu, insan yaşamının en temel becerilerinin kazanıldığı 2-6 yaş arası, ilk çocukluk dönemini kapsadığı kabul edilmektedir. Bu dönemde çocuğun gelişimi; bilişsel, fiziksel, motor, dil, duygusal, sosyal olmak üzere farklı boyutlarda gerçekleşmektedir.

2.5.1. Fiziksel Gelişim

Fiziksel gelişim evresi; diğer gelişim evreleri açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle psikomotor gelişim evresinin önkoşulu niteliğindedir. “3-4 yaşındaki bir çocuk vücudunun üst kısmını esneterek zıplayabilir, 4-5 yaşındaki bir çocuk vücudunu kontrol edip ağırlığını öne vererek elindeki topu karşıya fırlatabilir” (Şahin, 2013, s.226-236).

2.5.2. Motor Gelişim

“Pek çok temel motor davranış 5 yaşından önce ortaya çıkar. Büyük kas hareketleri, küçük kas hareketlerinden daha kolay gerçekleşir. Çocuklar 5 yaşından itibaren büyük ve küçük motor hareket koordinasyonunu iyi şekilde geliştirirler” (Loong & Lineburgh, 2000; Teachout, n.d; Loong & Lineburgh, 2000; Huang, 2007, akt. Gooding ve Standley, 2009’ dan akt. Yıldız, G. ve Nackcı, Z. 2016).

Bu dönemde kız çocukların erkek çocuklara oranla ince motor kaslarının gelişimi daha önde ve daha başarılıdır. Kızların ince motor kaslarının gelişimi daha önde olduğu için

makas kullanma, bağcık bağlama gibi işlerde erkeklere göre daha başarılıdır. Ancak erkekler kızlara göre daha uzun ve daha ağır olabilmektedir

El göz koordinasyonu (eşgüdüm) ve motor beceriler açısından kızlar erkeklerden daha üstün olma eğilimindedir. Çocukların müziğe karşı koordineli (eşgüdümlü) hareketleri 3 yaş itibariyle artar ve 4 yaş itibariyle daha karmaşık hale gelir. 4 yaşındaki çocuklar zıplayabilir, koşabilir, bir yerden bir yere atlayarak geçebilir ve kayabilirler (Loong & Line burgh, 2000; Miyamoto, 2007'dan akt.Yıldız, G. ve Nackcı, Z. 2016).

Bu dönem boyunca çocuklar, top oyunları bisiklete binme, paten kayma gibi motor hareketlere yönelirler.

2.5.3.Bilişsel Gelişim

20.yy'ın ünlü psikologlarından olan Jean Piaget (1896-1980) zeka gelişimi hakkında ayrıntılı bir çok çalışma yapmıştır. Piaget çalışmalarının sonucunda bilişsel gelişim kuramını ortaya koymuştur. “Piaget (1896-1980) çocukların kendi gelişimlerinin aktif birer parçaları olduğunu vurgulayarak bilgi kazanımının yapısal doğasına işaret etmiştir. Piaget'e göre bilişsel gelişim, çocuğun çevresiyle etkileşimi sonucunda, bilişsel yapıların karşılıklı değişimi ile gerçekleşir” (Özbay, 2009, s.141-147).

Okul öncesi dönemi içeren 2-7 yaş arası döneme “işlem öncesi” dönem adını vermiş, bu dönemi de kendi içerisinde sembolik (2-4) ve sezgisel (4-7) olmak üzere iki bölümde incelemiştir.

Bruner'e göre bilişsel gelişim, çocuğun çevresindeki nesnelere ilgili yaşantıyı onlara dokunarak, vurarak, ısırarak, hareket ettirerek çevreyi eylemlerle anladığı eylemsel dönem, çocukların algıların esiri olduğu, nesneyi olayı durumu nasıl algılasa zihinlerinde o şekilde canlandırdıkları imgesel dönem ve çocuğun dil, mantık, matematik, müzik vb. alanların sembollerini kullanarak iletişim kurdukları sembolik dönemden oluşur (Senemoğlu, 2013).

Bu yaşta çocuklar buldukları dönem gereği ben merkezci bir düşünce yapısı içinde olurlar. Fakat sonrasında mantıklı düşünce, ben merkezci düşünce yapısının önüne geçer.

2.5.4.Dil Gelişimi

Dil gelişimi, sözel iletişimin gelişmesiyle başlar. Diğer gelişim alanlarında olduğu gibi aynı yaştaki çocuklarda benzer özellikler gösterir. Bu özellikler genel anlamda sözcük sayısı, kurdukları cümle sayısı, ses tonlamaları ve vurgulamaları olarak sayılabilir. Çocuk; işlem öncesi dönemin sonuna doğru birçok cümleyi anlayıp, geçmiş, gelecek ve şimdiki zaman ayrımını kullanabilir. Üç yaşından itibaren çocuklar sözcüklerle oynayarak komik cümleler ve kelimeler üretmekten çok hoşlanırlar. Hece sayısını arttırarak kelimeleri çeşitleyebilirler. Ses tonunun sınırlarını keşfederek ürettiği kelimeleri kullanıp kısa cümleler kurmayı başarabilirler.

3 yaşından itibaren ses tonunun değişmesiyle bebeğin, sesi tizliğini kaybeder, giderek yükselir ve kalınlaşma çocukların oyun sırasında şiddetli bağırmasından dolayı seslerinde kabalaşma görülür. Oyun çağındaki çocukların seslerinin kalınlaşması ve boğuklaşması ses yeteneğinin gelişmesiyle ortadan kaybolur. İhtiyacı olan sözcükleri zamanla, çevresindekilere sorarak ya da doğrudan doğruya öğrenen çocuğun ilk kullandığı sözcükler isimlerdir. Bunlar çoğunlukla tek heceli olup sonradan hece sayısı artar. Çocuk sözcük dağarcığını yalnızca sözcükler öğrenmekle değil, eski sözcüklerin yeni anlamlarını öğrenmekle de genişletir (Bektaş, 2001, s. 25).

2.5.5.Kişilik- Ahlak Gelişimi

Bu alanda Sigmund Freud (1856-1939) ve Erik Erikson (1902-1994) un kapsamlı çalışmaları bulunmaktadır. “Sigmund Freud, kişilik ve ahlak gelişimi arasında paralellik olduğunu ve büyük çoğunluğun ilk altı yılda tamamlandığını belirtir. Freud, ahlak gelişimini id-ego-süperego ilişkilerindeki dengeye bağlar. Özellikle süperegoyu kişiliğin ahlaki yönünü oluşturduğunu, ahlaki gelişimin psikoseksüel evrelerden geçerek geliştiğini belirtir” (Aytar, 2013, s.70-91).

Freud, 3-7 yaş arasına denk gelen dönemi fallik dönemi (phallic stage) olarak adlandırmaktadır. Erikson ise, 3-6 yaş aralığını kapsayan dönemi 3. evre, girişkenliğe karşı suçluluk duyma evresi olarak adlandırır. Çocukta girişkenliğin artmasıyla problem oluşturan davranışlar artar. Çocuğa koşması, oynaması için izin verilmelidir ki çocukta girişkenlik duygusu gelişebilsin. “Doğal merakından dolayı çok sık azarlanan, engellenen çocukta suçluluk duygusu gelişir. Ancak çocuğun her yaptığı şeyin onaylanması da ahlak gelişimini olumsuz yönde etkileyecektir” (Senemoğlu, 2007). Bu dönemde çocuğun; ebeveyn ve öğretmenleri tarafından girişken ve araştırmacı davranışları desteklenmelidir. Onların doğal meraklarını giderici araştırma ortamları hazırlanmalıdır. Bu evrede bilinçli yönlendirme yapmak çocuğun benlik duygusunu olumlu yönde etkileyecektir.

2.5.6.Duygusal Gelişim

Bu süreç içinde çocukların genelde olumsuz duyguları ön plandadır. İlk çocukluk dönemine kıyasla daha az mutlu oldukları bir evredir. Çünkü çocuğun kendini mutsuzluğa götürebilecek hemen hemen bütün duyguları pekişmiştir; çocuk çevresinde mutlaka öfkeleneyeceği, kıskanacağı, kızacağı kişiler bulur. “Heyecan organizmanın bütünüyle uyarılması, bedeninin tümüyle yaptığı yaygın faaliyet ya da belirli bir uyarıcıya bedenin tepkisi şeklinde tanımlanabilir. Sevinç, sevgi, öfke, kıskançlık gibi kavramların hepsi birer heyecan ifadesidir” (Yavuzer, 1997, s.74). Bu dönemde çocuk için kaygı yaratan durumlarda artmalar görülür. Ağlamanın dışında, istemediği ortamlardan kaçma, saklanma gibi savunma mekanizmaları geliştirebilmektedir. Karanlık, gök gürültüsü, motor sesi, hayali varlıklar gibi korku yaratabilecek durumlardan kaçmaya başlar.

2.5.7.Sosyal Gelişim

Sosyalleşme bireyin dış dünya ile olan ilişkisini pekiştiren bir faktördür. Bu dönemde çocuk aile dışından bireylerle ilişki kurmaya başlar ve belli ortamlarda nasıl davranması gerektiğini bu yaşlardan itibaren tecrübe eder. Bu dönemde çocuğun ailesi dışındaki bireylerle etkileşime girmesi onun sosyalleşmesi açısından önemli bir faktördür. Bu nedenle bu dönemi okul öncesi eğitim kurumlarına giden çocukların, evde ailesi veya yakın çevresi ile geçiren çocuklardan daha hızlı sosyalleşecekleri söylenebilir. “Çocuklar dil gelişimlerine paralel olarak üç yaşından itibaren arkadaş edinmeye ve onlarla sosyal ilişkiler kurmaya başlarlar” (Günder, 2011). Buldukları dönem itibariyle çocuklar edindikleri birçok kazanımı sosyal ilişkiler kurdukları akranları ile birlikte pekiştirerek edinirler. Ve bu bağlamda edinilen kazanım çocuğun çevresindekilere karşı farkındalık kazanmasını sağlar. Akranları ile iş birliği yapma becerisini de güdüler. “Bu dönemde çocuk, diğer arkadaşlarıyla oyun oynamaktan hoşlanır ancak iş birliği ve paylaşma becerisi gelişmemiştir. Çevredeki diğer insanların farkına varır, çevre ile etkileşimlerinde beğenilmek istemesi, sözel olarak kendini ifade etmeye başlaması gibi özellikleri çocuğun toplumsal yaşama katılmaya başladığını gösterir” (Gülay ve Akman, 2009).

Erikson’un psiko-sosyal kuramına göre; birey çevresiyle etkileşim sürecinde kendini ve etrafını tanıyabilmektedir. Kimlik arayışı, diğer insanlarla olan ilişkiler ve yaşam boyu devam eden kültürün etkisini vurgular.

Freud ise kişiliğin temel unsurlarını 3 ana basamakta isimlendirmiştir. “Freud’a göre davranış, birbiriyle etkileşim halindeki id, ego ve süper egonun ürünüdür. İd, ego ve süper ego (üst ben) kişiliğin temel unsurlarıdır ve bilinçli, bilinçsiz tüm duygusal durumumuzu ve davranışlarımızı etkiler” (Arı, 2006).

Gözlem yoluyla öğrenme iletişim ile oluşabilecek bir öğrenme ortamı sağlamaktadır. Bireyin öğrenme sürecinde iletişim kurduğu model izlenerek başarılı bir sonuç sağlanabilir.

Sosyal-bilişsel öğrenme kuramında Bandura’ya göre gözlem yoluyla öğrenmede dört süreç bulunmaktadır:

1. *Dikkat Etme Süreci:* Birey öğrenmeyi gerçekleştirebilmesi için modelin sergilediği davranışa dikkat edip, davranışı doğru biçimde algılamalıdır.
2. *Hatırda Tutma Süreci:* Modelin davranışını tekrarlayabilmek için davranışın hatırlanması gerekir. Bilgiyi hatırlama, modelin davranışlarının kodlanmasını ve düzenlenmesini gerektirir.
3. *Davranışı Meydana Getirme Süreci:* Model alınan davranış zihindeki kodlamaya uygun olarak performansa dönüştürülür.
4. *Güdülenme Süreci:* Öğrenilenleri performansa dönüştürmeye yarayan süreçtir. Birey, modelin pekiştirilen davranışlarını sergilediğinde kendi davranışlarının da pekiştirileceğini düşünür (Erdamar, 2013; Senemoğlu, 2013; Woolfolk Hoy, 2015).

Okul öncesi dönemde; fiziksel, motor, bilişsel, dil, kişilik ahlak, duygusal ve sosyal gelişim evrelerindeki ilerleme ya da yavaşlama dolaylı olarak çocuktaki müzikal gelişimi de etkilemektedir.

2.5.8.Müzikal Gelişim

Okul öncesi dönem çocuklarının genelinin seslere ve ritme ilgisi oldukça yüksektir. Diğer tüm gelişim evrelerine doğrudan ya da dolaylı olarak etkisi olan müzikal gelişim evresi; çocukların müzikal seçiciliklerini ve beğenisini, müzik etkinliklerine olan ilgisini ve yeteneğini geliştirirken, onların; basit ezgilere uyumlu hareket etme, melodilere eşlik etme, ritim tutma, şarkıların yavaşlık-hızlılık uzunluk-kısalık vb. farklılıklarını anlamaları yolunda önemli etkileri vardır.

Müzik; okulöncesi çocukların yaşamlarında ortak bir paydadır. Bir çocuk için şarkı söyleme, ritim tutma ve müziğe göre hareket etme, içgüdüsel olarak yaptıkları eylemlerdir. Müzik etkinlikleri, çocukların gelişim alanlarını desteklediği için kendi deneyimlerine fırsat verdiği için okulöncesi çocukların yaşamında kullanılması gerekmektedir. Ayrıca yaratıcı çocuk etkinlikleri içinde çocuklara sağladığı geniş ve uyarıcı ortam nedeniyle okulöncesi dönem çocuklarının yaşamında önemli bir yeri vardır (Mavesky, 2002'dan akt. Yıldız, G. ve Nackcı, Z. 2016).

Okul öncesi dönemde çocukların gelişim evreleri açısından önemli bir yere sahip olan müzik; çocuğun yaşamının bir parçası olması sürecinde ve ileriki hayatında, onun kendini seslerle ifade etme gereksinimini karşılayan, özgün anlatım biçimini bulmasına yardım eden bir faktördür. Bu yaşlarda çevresindeki ve doğadaki sesleri taklit etme eğilimi vardır. Kendi algısı doğrultusunda oluşturduğu ikilemeler ya da bilincinde kodladığı vokaller ile kuşları, arabaları ve çevresindeki her şeyi seslendirebilirler. Duyduğu melodilere eşlik yaparken sesiyle özgür melodiler yaratır ve ritmik öğelerle müziğe dramatisasyon katar.

Okulöncesi dönemdeki çocuklar popüler çocuk şarkıları gibi müziğe ilgi gösterirler. Fakat aynı zamanda farklı müzik stillerine de açıktırlar. Dinledikleri veya çevre faktörüyle duydukları şarkılara karşı tepki gösterebilirler. Çocuğun ilgisini en çok çeken şarkının, onun o dönemdeki beğeni düzeyini oluşturduğu düşünülebilir.

Hargreaves ve Zimmermann'a (1992) göre 5 yaşından sonra çocuklar bilindik şarkıları ve doğaçlama söylenen şarkıları daha istikrarlı ve doğru söyler hale gelirler. Çocuklarda şarkının öğrenimi ise şu sırayla gerçekleşir: şarkının sözcükleri, şarkının ritmi ve şarkının müzikal sesleri (ezgisi). Doğaçlama şarkı söyleme becerisi 3-4 yaşlarda ortaya çıkar ve çocukların büyük bir kısmı az hayatta birkaç dizeyi söyleyebilir. Ancak bu dönemde çocuklar şarkı söylerken detone olabilirler. Yine bu dönemde şarkı söylerken sık olarak ton değiştirmeler görülür. 5 yaşından sonra ses genişliğinde ve doğru şarkı söylemede artış görülür. 3-5 yaşlar arasında çocukların özellikle kadın seslerini kendilerine daha iyi örnek olarak aldıkları görülmüştür (akt. Yıldız, G. ve Nackcı, Z. 2016).

Bu dönemde çocuklar; çevresinde oluşan seslere beden hareketleriyle tepki verebilirler. Melodilere uygun dans etmek, şarkılı oyunlara eşlik etmek gibi etkinliklere karşı

duyarlıdırlar. Ritmik hareketler, el çırpma ve adımlama gibi devinimsel eğilimler gösterirler. Altı yaş çocukları ritim çalgılarını müziğin içinde belli yerlerde kullanırken zorluk çekmezler. Beste yapıp sözlerini yaratmayı başarabilirler. Böylelikle çalacakları ezgilerin şarkılı, oyunlu ve drama ile desteklenebiliyor olması çocuğun öğrenmesini kolaylaştırır. Bu evrede okul öncesi dönemde müzik eğitimi veren öğretmenlerin; çocukların ilgilerinin ne yönde olduğunu ve hazırbulunuşluklarını doğru tespit edip, bunların doğrultusunda çocuğun müzikal gelişimini destekleyici etkinlikler yaparak onları yönlendirmeleri gerekmektedir.

2.6. Müziğin Okul Öncesi Dönem Çocuklarının Gelişimsel Özelliklerine Etkisi

Okul öncesi dönemde müzik eğitiminin; çocuğun gelişim evrelerinin tümüne etkisi oldukça büyüktür. Söylenilen şarkılarla dil gelişimi desteklenir. Sözcükleri doğru telaffuz etme, kurallı ve anlamlı cümleler kurabilme yetisi kazandırılabilir. Müzik; çocuğun sosyal gelişimi açısından kendini toplumda doğru ifade edebilmesini, çevresiyle uyumlu iletişim kurabilmesini ve iş birliği içinde olabilmesini desteklerken; duygusal gelişimi açısından da onu dinginleştirip iç huzurunu sağlamasına ve bu dönemde yaygın olarak çocuklarda görülen korku gibi olumsuz duyguların önüne geçebilmesine olanak sunabilmektedir. “Sun ve Seyrek müziğin çocuk gelişimine etkilerini, “dil gelişimi, duygusal ve sosyal gelişim, bedensel ve psikomotor gelişim” olarak üç açıdan incelemiştir” (Sun ve Seyrek, 2002, s.31).

2.6.1 Dil Gelişimi

Müzik eğitiminde kullanılan şarkılar ve tekerlemelerin çocuğun dil gelişimini desteklediği düşünülebilir. Sesleri algılayarak şarkılara eşlik etmesi, çocuğun sözleri melodik olarak söyleyebilme yetisini güçlendirmektedir.

2.6.2. Duygusal ve Sosyal Gelişim

Müzik işlevi bakımından özünde estetik temellere dayanan bir sanat dalı olduğundan; çocukta farklı duygusal tepkiler sağlamaktadır. Melodinin tonunun çocukta uyandırdığı etkiye göre ruhsal yönden değişiklikler yaşaması söz konusudur.

Müzik, çocuğun ruhsal yapısındaki heyecanlı ve aşırı duygusallık ortamından daha sakin bir ortama yöneltir. Bu yöneliş, güvensizlik, saldırganlık, gerilim ve korku davranışlardaki güçlüklerin yenilmesi konusunda önemli bir etkidir. Müzik eğitimi aynı zamanda çocuğun kişilik gelişimini ve çocuğun davranışlarını da olumlu yönde etkilemektedir. Ayrıca, çocuğun gözlem yeteneklerini güçlendirerek, çevresine karşı daha duyarlı davranmasını sağlamaktadır (Argun, 2004, s.118).

Hem bireysel hem toplu çalışma imkanı olan müzik dersleri, birbirleriyle etkileşim içinde olan çocuklar arasında daha fazla paylaşım ortamı oluşmasını sağlar. Böylelikle müzikli oyunlarla, danslarla, çocukların kendilerini toplu ortamda ifade etme yetenekleri

pekişmiş olur. Çocukların müzikle uyumlu olarak yaptıkları hareketler, akranları tarafından etki altındadır. Çocuğun yaşlıları onu eğer izliyorsa çocuğun müzikle ilgili hareketleri de bundan etkilenmektedir. Okulöncesi dönem çocukları, yaratıcı hikaye veya şarkı sözleriyle duygularını ifade etmede müziği bir araç olarak kullanırlar. Müziğin iniş çıkışına ve tonuna göre duygu durumları istemsiz değişebilen 3-4 yaş arasındaki çocuklar müzikteki duygusal içeriğe, anlama karşı hassastırlar.

2.6.3. Bedensel ve Psiko-motor Gelişim

Müzik aletleri kullanımının çocukların küçük ve büyük kas, koordinasyon, güç ve tepki hızlarının gelişimini desteklediği gözlemlenmektedir. Çocukların bu dönemdeki hareketlerinin çoğu ritmiktir. Zıplama, sallanma, kendi etrafında dönme, koşma, ayak vurma gibi hareketler çocukların en çok yapmakta olduğu ritmik hareketlerdir. Çocuk şarkı söylerken sesini, müzikle birlikte dans ederken bedenini tanır. Sesini ve bedenini aynı anda kullanarak onları koordine edebilmeyi öğrenir. Bu bağlamda müziğe sesiyle eşlik ederek, dans figürleri oluşturmaya çalışması çocuğun hem bedensel hem de psikomotor gelişimini desteklemektedir. “Çocukların yarısında 2-6 yaş arasında müziksel hareket ve davranışlar görülmeye başlanır. Bu dönem genellikle ritimsel algılama ve bunlarla ilgili tepkilerden meydana gelen etkinlikler bütünüdür” (Küçüköncü, 2007, s.86).

Bunların yanında, müzik eğitiminin çocukların yaratıcılık gelişimini desteklediği söylenebilir. Erken yaşta başlanılan müzik eğitimi oyunlar ve çeşitli etkinliklerle paralellik gösterdiği sürece, çocuk müzikle birlikte hareketlerini ve sesini yönlendirerek üretme çabası içine girer. Bu sebeple müzik eğitimi, çocuğun eğitim hayatının içinde vazgeçilmez bir disiplin olarak yer almalıdır.

2.7. Okul Öncesi Dönemde Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin yanı sıra okul öncesi dönemde başlanılan çalgı eğitimi, çocuğun yaşamında birçok alanda ona büyük getiriler sunmaktadır. Başta psikomotor gelişimi destekleyen çalgı eğitimi, eğitim süreci içerisinde diğer gelişim evrelerini de geliştirir. Çocuğun çok yönlü ilerlemesine önemli katkılar sağlar. Bu dönemde çalgı çalan bir çocuk zamanını doğru yönetir, öz disiplinini geliştirir, el-göz-ayak koordinasyonunu kontrol altına alabilir. Azmetmenin pozitif sonuçlar doğurabileceğini tecrübe eder. Ve bunların sonucunda çalgı çalabilme yetisini kazanarak sesleri notaları ve tartımları ayırt ederek müziği anlar. Çocuk boş zamanlarını değerlendirir ve enerjisini olumlu yönde harcar. Çeşitli çalgı grupları

içinde yer alarak çevresiyle uyum sağlamaya, arkadaşlık kurmaya ve böylece sosyalleşmeye başlar.

Tüm gelişim evreleri açısından en önemli dönemlerden biri olan okul öncesi dönem, çocuğun sosyalleşmesi, kendi kendine yaratabildiği seslerin yanında grup içerisinde varlığını gösterebilmesi açısından büyük önem teşkil etmektedir. Özgüven duygusunun aslında en çok bu dönemde benliğe geçmeye başladığı gerçeğiyle birlikte, çocuğun grup içinde çaldığı enstrüman ile kendini göstermesinin sonucunda ileriki zamanlarda onun topluluk önünde, özgüveni tam olarak kendini ifade edebildiği görülecektir. Müzik ile zenginleştirilmiş ortamda ve erken çocukluk döneminde müzik eğitimi almış çocukların, konuşmada, anlamada, problem çözmede, karar vermede daha başarılı oldukları söylenebilir.

2.8. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi

Okul öncesi dönem; yaşamın ilk yılları, insanın en hızlı geliştiği ve sonraki yaşamını etkileyecek olan kişilik özelliklerinin büyük bölümünün oluştuğu dönemdir. Bu dönemde alınan tüm disiplinlerdeki eğitimin çok dikkatli uygulanması gerekmektedir ki piyano eğitimi de bu önem teşkil eden faktörlerden biridir.

Çalgı eğitimine başlayacak olan küçük çocuklar için en uygun çalgılardan biri de piyanodur. Piyano öğretiminin genel amacı öğrencinin müzik anlayışı, müzik sevgisi ve zevkini geliştirmektir. Piyano eğitimi diğer çalgıların eğitimine de temel oluşturur. Bu nedenle piyano eğitiminden sonra hiçbir güçlük çekmeden başka bir çalgının eğitimine başlanabilir (Demirova, 2008, s.23).

Erken yaşta başlanılan piyano eğitiminin çocuğa edindirdiği kazanımlar oldukça fazladır. Bunlardan en önemlisi piyanoda seslerin hazır olarak bulunuyor olduğudur. Çocuk tuşlara dokunduğunda işittiği sesi, dersin ilerleyen süreci doğrultusunda tanıyıp öğrenir, özümser ve o ses artık bilincinde yer etmeye başlar. Piyanoda algılanan ve öğrenilen sesler çocuğun başka bir enstrüman öğrenme sürecinde ona kolaylık sağlar. Böylelikle diğer enstrümanları çalmadan önce piyanonun temel çalgı olarak öğretilmesinde büyük fayda vardır.

Pamir'e (1986) göre piyano eğitiminin temelindeki ilk amaç, çocukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasını, müzik imgesini geliştirmek, ritim duygusunu ve kulak duyarlılığını keskinleştirmektir. Erken yaşlarda piyanoya başlamak önem taşımaktadır. Piyano dersinin amacı, çocuğun dersten zevk alarak çalmasını sağlamaktır. Piyano öğretmeni, çocukların başarılı olmalarını sağlamanın yanında, onların fiziksel, kişisel, sosyal ve psikolojik gelişimlerine de yardımcı olmalıdır.

Piyano eğitimi; çocuğun motor kaslarının gelişimi açısından onu geliştirebilecek bir enstrümandır. Duyu organları, zihin ve kasların birlikte çalışması sonucu ortaya çıkan psikomotor davranış biçimidir. Piyano öğretimi, görme, işitme, nota okuma, algılama vb.

gibi eylemlerle iç içe olan çok yönlü bir süreçtir. Her iki elin de tuşların üstünde olup, farklı notaları çalabilmesiyle birlikte, beynin hem sağ hem sol lobunu harekete geçirmesi durumu söz konusudur. Böylelikle çocuğun iki elini birden kullanarak aynı zamanda duyu organlarını da harekete geçiren bir enstrüman olan piyano; bir sonraki aşamada notaları okuyup algılayarak, çalarak ve pedal kullanarak hem göz hem el hem de ayaklarını koordine edip onları eş zamanlı kullanmayı sağlayan bir çalgıdır. Okul öncesi dönemde piyano eşliğinde yapılan ritimli oyunlarla çocukların müziğe ilgi duyması ve şarkı söyleme, çalgı çalma isteklerinin artması, onların bilişsel, duyuşsal ve devimsel alan gelişimine katkı sağlamaktadır. Böylece piyanonun, çocukların kendisini birçok yönde geliştirmesine imkan sağlayan bir çalgı olduğu söylenebilir. Piyano eğitiminin başlayacağı yaş konusunda uzmanlar zaman zaman görüş ayrılıkları yaşayabilmektedir. Bazı eğitimciler “Erken başlanılan piyano eğitimi, okuma yazma bilmeyen çocuklar için ağır gelebilen bir eğitimidir. Onların ilgi düzeyleri okul çağındaki çocuklara göre daha düşük ve kasları daha az gelişmiş olduğu için, piyano eğitiminin okula başlama çağında verilmesi gerekmektedir” diyerek, piyano eğitimine başlama yaşının 6 veya 7 yaş itibariyle olması gerektiğini savunmaktadırlar.

Bastien (1973) konuya oldukça farklı bakmaktadır. Bastien’e göre her anaokulu çocuğu piyano eğitimine başlamaya hazır değildir. Piyano çalabilecek olgunluk düzeyindeki bir küçük çocuk, küçük kaslarını oldukça iyi bir düzen içerisinde kullanabilmeli, örneğin, bir kalemi güzel bir biçimde tutabilmeli ve harfler çizebilmelidir. Kimi eğitimciler ise eğitimin bir yarış olmadığına işaret ederek, ilk ve ortaokul sıralarında çalgı eğitimine başlayan çocukların, erken başlayanlara göre daha hevesli olduklarını ve daha çabuk ilerlediklerini öne sürmekte; ayrıca, erken eğitimde küçük çocuğa aşırı yüklenmenin yarardan çok zarar getirebileceğini belirtmektedir. Yaygın görüş çocuğun piyano çalabilecek olgunluk düzeyine eriştiği ve piyano çalmaya hazır olduğu zaman çalgıya başlatılması biçimindedir (Çimen, 1995, s.18-21).

Piyano öğretmenleri çocuğun ilgi ve yetenekleri doğrultusunda kullanılan metodun dışında, onları daha fazla teşvik edecek, yönlendirebilecek ve sevdirebilecek etkinliklerle dersi çeşitlemelidirler. Etkinlikler sırasında, görsel materyaller (renkler, oyuncaklar, Orff çalgıları, teknolojik aletler vb.) ve günümüzde dünya genelinde kabul görmüş olan aktif öğretim yöntemleri gibi yaklaşımlar da kullanılabilir. Böylelikle erken yaşta başlanan piyano eğitimi; çok daha sağlıklı olmakla birlikte, savunulan yaş sınırlamalarının da aslında daha aşağıya çekilebiliyor olduğuna bir kanıt olacaktır.

Öğretmenin piyano dersini işlerken izleyeceği yöntem çocuğun yaşı göz önüne alınarak oluşturulmalıdır. Programlı şekilde piyanoya başlama yaşı, çocuğun olgunluk ve gelişim göstereceği 6-7 yaşlarıdır diyen Uszler, okulöncesi çağıdaki piyano eğitimine başlama yaşının 4 ile 6 yaş arasında olduğunu belirtmektedir. Okulöncesi piyano metodlarının yazarları tarafından da bu yaş sınırları kabul edilmektedir (Garden ve diğ., 1991’den akt. Uçar, 2015, s.10).

Öğrencilerin hazırbulunmuşluklarının farklı olması durumunda eğitimcinin kişiye özgü öğretim modeli kapsamında çeşitli öğretim yöntemleri ve teknikleri geliştirebilmesi gerekmektedir. Piyanoya başlangıç eğitimini basamaklandırarak tümevarım yöntemiyle süreci olgunlaştırmalıdır. 4-6 yaşlarındaki çocuklarla ders süresi 15-20 dakikadan fazla olduğu takdirde ilgileri dağılabilir. Bu aşamada çocuğun yaşı ve odak sınırlılığı önemli rol oynamaktadır. Bu gibi dersi olumsuz yönde etkileyebilecek durumların önüne geçebilmek adına piyano öğretmeni, küçük yaştaki öğrencisinin derse olan ilgisini çekebilecek ve odaklanmasını sağlayabilecek yeterlikte olmalıdır.

Bu açıklamaların yanı sıra Gültek, piyanoya başlangıç eğitimini 3 ana bölümde incelemiştir:

1. *Öğrencinin Piyanoyla Müziksel Gelişimi:* Ritmik alıştırmalar, müziksel hafıza gelişimi ve kaliteli piyano tonu elde etme.
2. *Piyano Çalma Tekniği:* Hareketsel temel teknikler ve bu tekniklerle tüm vücudun aktivitesini kapsar.
3. *Notadan Çalma:* Bu konu önceki ikisiyle beraber düşünülmeli ve baştan itibaren çocuk notadan çalmaya hazırlanmalıdır. Daha sonraki kağıtta gördüğü nota onun işitmesine yol açmalıdır. Dolayısıyla notalar piyanodaki tuşları değil sesleri ifade etmelidir (Gültek, 2007, s.56).

2.9. Çalgı Eğitiminde Kullanılan Aktif Öğrenme Yaklaşımları

Okul öncesi dönemde çalgı eğitiminde yararlanılan, müzik etkinliklerinde de çokça başvurulan aktif öğrenme yöntemleri, eğitim literatüründe yer almaktadır. Bu yöntemlerin ortak tarafları ise; çocukta kazandırılmak istenen davranışları, müziğin öğelerini hissettirmeden oyunlaştırarak kazandırması, müziği seven bireyler yetiştirmeyi hedeflemesi, müziksel becerilerin yan ısıra, dikkat, bellek, hayal gücü, özgüven gibi zihinsel becerileri geliştirmesi, müziğe aktif katılım sağlaması, sosyal iletişim becerilerini ve yaratıcılığı geliştirmesidir. “Erken piyano eğitiminde doğrudan çalgı öğretimine başlamak yerine, bir ön hazırlık programı uygulandıktan sonra piyanonun tanıtılması yaklaşımı günümüz eğitimcileri tarafından daha çok benimsenmektedir. Dalcroze, Orff, Carabo-Cone gibi yöntemler, anaokulu çocuğunun müzik eğitiminde ve çalgı öncesi hazırlık kurslarında yararlanılan başlıca yöntemlerdir” (Çimen, 1995, s.20). Kullanılan bu yöntemler çocukların çalgılara olan ilgisini arttırmakta ve onları çalgı çalmaya hazırlamak amaçlı kullanılmaktadır. Aynı zamanda işitme yeteneğini güçlendirerek sesleri doğru ayırt etmelerini ve dramatizasyon yaparak yaratıcılıklarını güçlendirmelerini sağlar. “Bu yöntemler daha çok erken yaşta müzik eğitimine başlamakla ilgilidir. Çocukların ritim duygularının ölçülmesine yönelik yapılan deneysel bir çalışmaya göre müzik hafızasının da okulöncesi dönemde güçlü olduğu sonucuna varılmıştır” (Dündar, 2003, s.171-180).

2.9.1.Dalcroze Yöntemi:

Amacı, çocuğun müziksel işitme yeteneğini, ritim duygusunu ve yaratıcılığını oyunlar ve ritmik jimnastikle geliştirmek olan bu yöntem İsviçreli besteci ve armoni öğretmeni Emile Jaques Dalcroze (1865-1950) tarafından geliştirilmiştir. Dalcroze yöntemi esasında işitsel ve ritmik öğelere yer vererek çocuğu doğaçlama yeteneğini ve bedenini kullanarak hareket etmeye yönlendiren bir yöntemdir. “Bu yöntem, müziğin temel öğesinin ritim olduğu ve müzikteki tüm ritimlerin kaynağının insan bedeninin sahip olduğu doğal ritimlerde var olduğu düşüncesine dayanmaktaydı” (Özmenteş ve Bilen, 2005, s.88).

Dalcroze yöntemi, çocuğun kendisine olan güven duygusunu güçlendirmekte ve ona çevresiyle uyumlu olma özelliğini kazandırmaktadır. Bu durumda, ritmik hareketlerin müzikle uyumunun geliştirilmesini, çocuklardaki algılama ve doğaçlama yetilerinin eğitilerek arttırılabileceğini amaçlayan Dalcroze yöntemi, her yaştaki çocuk için uygundur.

Erdal'a göre Dalcroze metodu üç dala ayrılır;

1. *Eurhythmics Eğitimi*: Ritmi ve ritim içinde dinamiklerin çalışılması ve öğretilmesini kapsar.
2. *Solfej Eğitimi*: Kulak, görme ve öğrenmede porte üzerindeki melodi ve armoninin öğretilmesini kapsar.
3. *Doğaçlama*: Doğaçlama yoluyla öğrencinin kendi buluşu olan hareketlerin ses ve enstrüman ile desteklenerek, öğrencinin doğaçlama yeteneğinin ritim ve müzik ile geliştirilmesini kapsar. (Erdal, 2005, s.3),

2.9.2.Carabo-Cone Yöntemi

Madaleine Carabo-Cone tarafından geliştirilen bu yöntem, okulöncesindeki çocuklara müzik terimlerinin somut ve görünür biçimde kavratılması gerçeğine dayanır. İsviçreli psikolog Jean Piaget (1896-1980)'nin gözlemlerinden yola çıkılarak hazırlanan bu yöntemde, çocuklar öğretilen konuların bir parçası haline getirilerek müzik çalışmalarını sürdürürler. Örneğin Do Majör akorunu seslendirmek için bir çocuk do, diğer çocuk mi ve diğeri de sol notasını söyler. Bu yönteme göre çocuklar bir dizi oyunla müziği yaşayarak öğrenmektedirler (Tufan, 1997, s.36).

Bu yaklaşım; çocukların temel müzik kavramlarını, nota sürelerini ve piyano klavyesini öğrenmeleri için görsel araçları (sahne dekorları, kostümler ve oyuncaklar) kullanmayı önerir. Çocuğun dokunarak araştırarak müziğin temellerini öğrenmesini sağlar. Böylelikle çocuk müziğin bir parçası olarak öğrenme durumunu gerçekleştirir.

2.9.3.Suzuki Yöntemi

Keman sanatçısı ve öğretmeni Dr. Shinichi Suzuki (1898-1998) tarafından yaratılmış ve bütün dünyada müzik eğitimcileri tarafından kabul görmüş bir okul öncesi müzik öğretim yöntemidir. Bu metot pek çok okul öncesi programından, çalgı eğitimini yeteneği hangi düzeyde olursa olsun, küçük yaştaki çocuklara öğretmeyi hedeflemesi bakımından farklılık göstermektedir. Bunun yanı sıra, Suzuki yöntemi diğer okulöncesi müzik programları gibi grup içinde öğretim yerine bire bir öğretim (bir öğrenci, bir öğretmen) üzerine yoğunlaşmaktadır (Kasap, 2005, s.115).

Suzuki yöntemi; çocukları zorlamadan nota bilmek zorunda bırakmayan müziği adeta hayatının vazgeçilmez bir parçası haline getirmeyi amaçlayan etkili bir metottur. Anadil metodundaki en temel öge çevredir ve çevrenin dayandığı üç önemli sütun Suzuki Üçgeni olarak adlandırılır. Suzuki üçgenini oluşturan üç etken ise öğretmen, öğrenci ve ebeveynidir. Öğretmen öğrencinin öğrenme sürecinden sorumludur. Çalışılacak ve dinlenecek materyalleri belirlemek ve enstrümanın öğrenciyle birlikte ebeveyne de tanıtılmasını ve öğretilmesini sağlamak öğretmenin görevidir. Öğretmenlerin anadil metodunu öğretebilmek için özel bir eğitimden geçmesi gerekir. Suzuki'nin de sıklıkla belirttiği gibi anadil metodu sabit ve değişmez bir metot değil, günden güne gelişen bir metottur ve bu yüzden öğretmenler sürekli yeni fikirler ve yöntemler arayarak öğretmeye dair becerilerini zenginleştirmekle yükümlüdürler. Suzuki metodu öğrenci, öğretmen ve aile üçlüsünün ayrılmaz bir bütün olduğunu savunarak enstrüman eğitiminin okulun dışında da bilinçli olarak devam etmesini sağlayan bir öğretim yöntemidir. Ebeveynlerin de enstrüman eğitimi sürecinde etkin rol oynaması, çocuğun çalgısındaki hakimiyetini, ilgisini ve isteğini olumlu yönde etkilemektedir.

Yetenek eğitiminde ebeveyn hayati bir unsurdur. Ebeveyn öğretmenden enstrümanın temel özellikleri ve öğretim yöntemleriyle ilgili bilgi edinir. Hatta enstrümanı çalmayı öğrenir. Bugün Amerika Birleşik Devletlerinde anadil metoduyla eğitim veren bir çok enstitü ve okulda haftanın belli saatlerinde ebeveynlere enstrüman ve temel müzik teorisi dersleri verilmektedir. Ebeveyn evdeki öğretmendir ve bu yüzden çocukla birlikte tüm derslere katılmak, dersi takip etmek ve not tutmakla yükümlüdür (<http://mirelamuco.blogcu.com/muzik-egitiminde-shinichi-suzuki-ve-yetenek-egitimi-felsefesi/4294111>).

Çocukların içinde buldukları ortam, onları yönlendirme aşamasında çok etkili bir yere sahiptir. Aile yönlendirmesi ve kontrolü dahilinde olan ve müzikal bir ortam içinde yaşayan bir çocuk, müzik eğitiminde de başarılı olacaktır. Suzuki çocuklara “yemek yediğiniz gün enstrümanınızı çalın” demiştir. Böylelikle çocukların çalgılarını yaşamlarının her anına yaymalarını, müziğin hayatlarının vazgeçilmez bir parçası olmasını istemiştir. Çalgı öğrenimine erken yaşta başlamanın kolaylıklarını vurgulayan bu yöntem kullanılarak eğitilen bir çocuk, hiç bilmemesine rağmen çalgıyı kulaktan ezbere çalabilmektedir.

Suzuki'de müzik eğitimi, mümkün olduğu kadar erken yaşta, hatta doğumdan hemen sonra başlamalıdır. Nota okumak bir zorunluluk değildir. Teknik çalışmaya özel olarak yer vermemesi, bu amaçla etütler içermemesidir. Repertuara kesin bir bağlılık gereklidir. Yöntemin en önemli özelliklerinden birisi de dinlemeye verilen önemdir. Çocuğun çevresindeki herkesin, aktif olacak bir şekilde eğitime katılmaları sağlanmalıdır. Konuşmayı öğrenebilen her çocuğun bir müzik aleti çalmak gibi müziksel becerileri de kesinlikle gelişebilir (Kıvrak, 1994, s.6-11).

2.9.4.Orff Yöntemi

“Alman besteci ve müzik eğitimcisi Carl Orff (1893-1982) tarafından geliştirilmiş olan Orff- Schulwerk bugün ülkemizde ve dünyada müzik derslerinde oldukça yaygın

kullanılan pedagojik bir yaklaşımdır” (Gürgen, 2007, s.22). Orff öğretim yöntemi; müzik, drama, dans, hareket ve konuşma temelleri üzerine kurulmuş, oyunlarla ve devinimsel olarak yapılan bir öğretim biçimidir. Orff yöntemi ile çocuklar hareketlerle ritme uygun dans etmeyi öğrenerek, ritmi aslında hareketlerin oluşturduğunu, ezginin ise konuşma ritminden ve tınısından oluştuğunu anlar. Orff yöntemini destekleyen ve çocukların kendilerinin de keşfederek elde edebildikleri çalgılar (tahta parçaları, tahta çubuklar, boş şişeler, kurumuş ağaç parçaları vb.) ile birlikte bu yöntem daha da etkili olabilmektedir. Bu yöntemde; ritim çubukları, zil, çelik üçgen, timpani, ksilafon, metalofon, kastanyet, marakas, farklı büyüklükte davullar ve tef en çok kullanılabilen çalgılardır. Bu yöntemde şarkı söyleme, çalma, konuşma ve hareket en önemli etkenlerden biridir. “Orff öğretisi; tek düze bilgilerin aktarıldığı, notalı kulaktan şarkı öğretildiği müzik derslerinden daha farklı olup, bireysel ve grup çalışmaları üzerinde yoğunlaşan, çocukları aktif olarak derse katan, onları yaratıcılığa yönlendiren bir öğretilidir” (Bilen, Uçal, Özevin, 2003, s.111). Orff yönteminin temelleri yaratıcılığa dayanmaktadır. Çocukların şarkı söyleyerek ve dans ederek hareketlerine, kendilerine özgü yaratıcılık katmaları sağlanır. Buradaki asıl amaç, çocuğun hem şarkı söyleyerek hem de hareket ederek yaratıcı davranışlar sağlamasıdır. Bu yöntem dans eden, hareket eden, müzik yapan insanın yaratıcı kişiliğini ortaya çıkaran, tüm duyuşlar tarafından algılanan çeşitli etkinlikleri içermektedir.

2.9.5.Kodaly Yöntemi

Çocuğun müzik eğitiminin doğuştan itibaren başlaması esasına dayanan bu yöntem Macar besteci ve eğitimci Zoltan Kodaly (1882-1967) tarafından geliştirilmiştir. Diğer yöntemlerde de olduğu gibi Kodaly yönteminde de temel; aile ile iş birliği yaparak, çocuğu daha bilinçli şekilde müzik eğitimine, dolayısıyla çalgı eğitimine yönlendirmektir. “Kodaly, ulusal müzik kültürünün müzik eğitiminde halk ezgileri temel alınarak gelişeceği inancındadır” (Göğüş, 2007, s.26). Kodaly halk ezgilerine ve folkloruna çok önem vermektedir. Öyle ki her çocuğun yaşadığı yerin halk ezgileriyle iç içe olması gerektiğini ve böylelikle önce kendi kültürünü anlamasını öngörmüştür. Bu yöntemin amaçlarından biri de bireyin kendi halk ezgilerini özümseyip anladıktan sonra, başka kültürlerin müziğini daha iyi kavramasıdır.

Kodaly anadilin çocuklar için çok önemli olduğuna inanarak özellikle kendi kültürünün halk müzikleriyle ilgilenmiştir. Kodaly yaklaşımı, aslında müzikaliteyi geliştirmek ve çocukların nasıl daha iyi öğrenebileceğine açıklık getirmek için düşünülmüş sistematik bir dizi fikirdir. Bu sistem içinde, Kodaly, şarkı söylemenin hem kulağı hem de zekayı geliştirdiğini söylemiş, bu yolla “kulaklarıyla görüp, gözleriyle duyabilen okur-yazar çocuklar yaratabileceğine inanmıştır” (Boshkoff, 1991’den akt.Dalgın ve Acay Sözbir, 2019).

Her çocukta var olan müzik kapasitesini en üst düzeye çıkarmak, müziğin dilini, çocuklara öğretmek, kendi dil ve kültürlerinin ürünleriyle tanıştırmak amacını benimseyen Kodaly; çalgı eğitiminin öncesinde ses eğitiminin önemini vurgulamaktadır. Çocuk; kendi sesini kullanma yeteneğini öğrendikten sonra ve duyma yetisini de geliştirmesinin akabinde çalgı eğitimine hazır duruma gelecektir. “Çocukların bir dili öğrenirken konuşmaları sürekli olarak duyarak/dinleyerek geliştirdikleri düşüncesinden yola çıkılarak sesleri de aynı şekilde model kişilerin şarkı söylemelerini dinleyerek geliştirebileceklerini vurgulayan Kodaly, çocukların kendi doğal enstrümanları olan seslerini de kullanarak çok daha iyi bir öğrenme geliştirebileceklerini düşünmüştür” (Howard, 1996’dan akt.Özeke, 2007).

2.9.6.Montessory Yöntemi

Pedagog ve antropoloji profesörü olan Maria Montessory (1870-1952)’nin geliştirdiği; çocukların bireysel beceri ve ilgi alanlarına dayalı olan bu yöntem, çocuğun kendine ait bir alanının olduğu ve kendi seçimlerini bireysel olarak verebileceği gerçeğini vurgulayan bir yöntemdir. Montessory metodunu ilk olarak 1906 yılında açılan Çocuklar Evi (Casa dei Bambini) ile uygulamaya koymuştur. Eğitimci tarafından ulaşabileceği her şeyin hazırlanmış olduğu en uygun ortamda, kendi bireysel seçimleri ve ilgisi doğrultusunda karar veren çocuk, istediği materyalleri kullanarak, kendi benliğinin farkına varabilmektedir. Bu aktif katılım sayesinde çocuklar seçim yapma özgürlüğü kazanmakta, hangi materyalleri kullanacağını seçerken, neyi nasıl yapacağını kendisi karar vermekte, yaratıcılık ve iletişim becerilerini destekleyici kazanımlar elde etmektedir.

Montessory eğitimi, çocukların gelişim alanlarını olumlu yönde desteklemektedir. Rousseau (2008)’ya göre, çocuğun ilk hareketleri, çevresindeki her şeye karşı ilgi duymak, gördüğü her şeye uzanmak, yakalamak, dokunmak için çabalamaktır. Çocuk, düşünme yeteneğini ancak bu şekilde kazanır. Başka bir deyişle, düşünmeyi öğrenmek bedensel faaliyetlerde bulunmak ve duyu organlarını kullanmakla mümkündür. Dolayısıyla çocuğun düşünme yeteneği ders biçiminde yapılan anlatım yoluyla geliştirilmez. Çocuk düşünme yeteneğini ancak kendi başına aktivitelerde bulunarak geliştirebilir. Okul öncesi eğitim uygulamacılarından Montessory, Frobel, Pestalozzi, McMillan ve Isaacs çocuklara hem okul hem de günlük yaşamlarında gerekli olacak becerileri kazanmalarını sağlayabilecek zengin çevreler düzenlemenin ve onları özgür bırakmanın, herhangi bir yetişkin yardımı almaksızın problem çözme becerisini kazandırma da Montessory eğitiminin etkili olduğunu düşünmektedirler (Otacıoğlu, 2008, s.157-171).

Bahsi geçen yöntemler; müzik eğitiminde çalgı çalmaya hazırlık evresinde kullanılan aktif öğrenme yaklaşımlarıdır. Odak noktası oyun olan bu yöntemlerin yanı sıra, okul öncesi dönemdeki çocuklara piyano eğitimi verilirken kullanılacak drama temelli yöntemler ise aşağıda açıklandığı gibidir.

2.10.Drama (Oyun) Yöntemiyle Öğrenme

Drama yöntemi ile okul öncesi dönem çocuklarının oyun yeteneğinin; onların yaratıcılıkları doğrultusunda kontrollü bir şekilde disipline edilip müzik eğitim hayatlarına aktarılması çok daha anlaşılır düzeyde olmaktadır. “Çağdaş eğitim anlayışına göre sanat/müzik alanında temel amaç; motivasyonları yüksek, yaratıcı düşünen, üreten, sadece alan bilgisiyle sınırlı kalmayıp gerek güncel ve sosyal konularda gerekse evrensel alanlarda kendilerini geliştirebilen öğrenciler ve öğretmenler yetiştirmektir” (Özden, 2003, s.50-55).

Çağdaş müzik eğitimcileri Emile Dalcroze ve Carl Orff öğrencilerin aktif olarak müzik yaptıkları, hareket ettikleri, dans ettikleri müzik dersleri önermişleridir. Böylesi bir katılımıla derslerinin daha etkili geçeceği düşünülmüştür. Bu konuda Dalcroze, bu tarz bir ders sayesinde tam bir müzikal anlama gerçekleşeceğini söyler (Özevin, 2006, s.284).

Müzik derslerinin etkili, eğlenceli ve kalıcı olması adına yapılması gereken tüm devinimsel ve yaratıcılık gerektiren etkinlikler, çocuğun müziği algılaması, anlamlandırması ve sorgulaması açısından da önem teşkil etmektedir. Çocuğun doğuştan getirdiği ve sıklıkla oyunlarında görülen yaratıcılık yeteneği; bireyin yaşantısı sonucu öğrendiklerini, yeni öğrenilen bir konuyla farklı bir biçimde ilişkilendirerek, problem çözebilmesi, ortaya özgün bir düşünce ya da ürün koyabilmesi etkinliğidir. Müzik öğretim yöntemlerinin hepsinin ortak noktası; yaratıcılık sınırlarını zorlamak ve drama yöntemi ile müziğin bir parçası olabilmektir. Çalgı çalma aşamasına çok daha bilinçli geçebilmek ve ilerleyebilmek asıl amaçtır.

Eğitimde yaratıcı drama ise; herhangi bir konuyu doğaçlama, rol oynama gibi tekniklerden yararlanarak, bir grupta ve grup üyelerinin birikimlerinden, yaşantılarından yola çıkılarak canlandırmalar yapmak anlamına gelir. Bu canlandırma süreçlerinde oyunun genel özelliklerinden yararlanılır ve bir öğretmen/öğretmen eşliğinde yapılacak çalışmanın amacına, grubun yapısına göre önceden belirlenmiş mekanda yaratıcı drama süreci gerçekleştirilir (Adıgüzel, 2006, s.17).

Drama yoluyla yaratıcı kişilik geliştirme, kendine güven ve saygı, yeteneklerini keşfetme, eleştirel bakış açısı, sosyalleşme, empati kurma, bağımsız karar verme gibi önemli eğitsel kazanımlar edinilir. Bu kazanımların çocuğun en hayati alışkanlıkları olduğu düşünülebilir. Dramanın eğitimde bir öğretim yöntemi olarak uygulanmasının amacı duyuşsal, bilişsel ve davranışsal yetileri geliştirmektir. Böylelikle drama yöntemi, eğitimin kalıcılığını ve sürekliliğini sağlayan çok etkili öğretim yöntemi olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde de ilk drama temelli eğitimin görüldüğü Köy Enstitüleri, eğitimde dramanın ne kadar kalıcı ve etkili olabildiğini kanıtlayan eğitim kurumlarından biri olarak tarihe geçmiştir.

Köy Enstitüleri döneminde “yaparak yaşayarak öğrenme” modeli eğitimde dramaya benzer biçimde kullanılmıştır. Sanat eğitimi, öğretmeni yetiştirilmek üzere İngiltere’de eğitim gören, Nevide

Gökaydın'ın 1956'da bir yıl süren atölye çalışmaları ülkemizde yapılmış, ilk doğrudan drama çalışmalarıdır. Nevide Gökaydın, drama, ilk müzik ve resim eğitimlerinin birlikte verilmesi gerektiğini savunarak, bugün yeniden gündeme gelen Temel Sanat Eğitimi veya Güzel Sanatlar Eğitiminin temellerini atmıştır (Morgül, 2003, s.12).

Uzmanların birçoğu, çocukların bilgiye; yaparak, yaşayarak, görerek, uygulayarak, işiterek ulaşmaları durumu için; “sonraki zamanda bilgileri hatırlamalarının daha iyi olduğunu, unutmaya olasılığının azaldığını” ifade etmişlerdir. “Erken piyano eğitiminin başlıca ilkesi, hedef müzisyen yetiştirmek olsa bile müziği ve piyanoyu, birlikte oynayarak, keyifli dakikalar geçirerek ve sevdirek öğretmektir” (Molla, 2002, s.4).

Tüm bu açıklamaların sonucunda müzik eğitiminde; her çalgı eğitiminde olduğu gibi piyano eğitiminde de drama yönteminin rolü çok önemlidir. Okul öncesi dönem çocuklarıyla yapılan piyano eğitiminin etkili ve onların ilgisini üst seviyede tutmak amaçlı olabilmesi açısından drama yöntemi dersin ayrılmaz bir parçası olmalıdır. Yaratıcı hareketlerle, tiyatral anlatımlarla ve etkinliklerle piyano dersleri, daha çok süreklilik kazanacaktır.

2.11. Notadan Öğrenme

Okul öncesi dönemde çocuklar, yaratıcı drama yöntemleri ile soyut müzik bilgilerini, somut şekilde (hikaye, masal, pantomim, oyun vb.) öğrendiği için, teorik kavramlar, nota okuma ve birçok bilgi, çok daha kalıcı ve etkili olacaktır.

Küçük çocukların ilk nota yazımı ile karşılaşmalarının piyanoya başlamalarından en erken iki hafta, en geç 1-2 ay sonra geçilebilir. Nota eğitimine ilk derslerde, küçük nota oyunları ile de başlanabilir. Böylece öğrencinin daha sonra tanıyacağı gerçek nota sistemine iyi bir zemin hazırlanabilir. Araştırmalar sonucunda nota öğrenimine piyanodan önce çalışma masasında başlanmalıdır. Notalar ve tuşlar iki ayrı konu olarak düşünülmeli, tuş oyunları için piyano, nota oyunları için çalışma masası tercih edilmelidir (Molla, 2002, s.59).

Okul öncesi dönemde nota öğretimi; piyano dersinden ayrı bir konu olarak tutulmalıdır. Bu dönemde çocuğun ilgi sınırları kısıtlı olduğundan dolayı, piyano derslerinde parmaklar ve tuşlar odaklı oyunlar, nota öğretiminde ise notaların kolay öğrenilmesi ve kalıcı olması adına yapılan etkinlikler uygulanabilir.

Kodaly yönteminde, derslerde teorik kavramların öğretilmesinden önce, çocuğun tanıdığı ya da aşına olduğu şarkıların kulaktan öğretilmesiyle başlanır. Bilinenden bilinmeyene giden bir düzen vardır. Öğretilecek bir müzik fikri, önce oyunlarla ve şarkılarla çocuk farkında olmadan çalıştırılır, ardından sembollerle tanıtılır. İşitsel beceriler geliştirmeden müziksel sembollere geçilmez (Tekin, 2004, s.27).

Nota öğretiminde, önce çeşitli işitsel oyunlar ve kulaktan şarkılar öğretilir. Ardından müziksel sembollerin görselleştirilmesiyle somutlaştırmalar yapılmalıdır. Öğrenmenin kalıcılığını arttırmak adına öğretmenin notaları görsel materyaller ile göstermesi olumlu sonuçlar verecektir.

2.12. Renklerle Öğrenme

Müziğin; eski tarihlere dayanan geçmişinden bu yana, kullanım alanı, yazıya dökülmesiyle çok daha yaygınlaşmış, notaların isimlendirilmesi ve kullanımı ile de öğretim ve yeni yöntemler oluşturma durumu ortaya çıkmıştır. Notaların isimlendirilmesinden sonraki dönemde, akılda daha kalıcı olması adına çokça yöntem denenmiştir. Notaların tınlarına göre, yükseklik-alçaklıklarına göre farklı teknikler bulunmuştur.

Müziksel işitme, okuma, yazma eğitimindeki soyutluğun mümkün olabildiğince somutlaştırılması için çeşitli yöntemler denenmiş, bu konuda belli ekoller oluşturulmuştur. Müzikteki öğretim yöntemlerinde simge, şekil ve incelik-kalınlık özelliğine ilişkin semboller kullanılmıştır. Örneğin Tonik sol-fa yönteminde kullanılan, tonalitedeki seslerin özelliklerini ve sürelerini göstermek için belli el işaretlerine dayalı fonomimi ve ritim dili önemli araçlardır (Tonik sol-fa yöntemi, İngiliz müzik eğitimcisi Sarah Glover tarafından ortaya atılmıştır. Glover, yönteminde nota isimlerinin baş harflerini kullanmıştır). Aynı yöntemi kullanan Hundoegeer ise, ayrıca çocuklara yedi nota için yedi farklı renkte ve ikilik, dörtlük, sekizlik, onaltılık nota değerleri için farklı büyüklükte kesilmiş kartonlar ile ölçü çizgisi olarak kullanılacak kibrit çöpü ve benzeri çubuklardan oluşan oyun takımlarını kullanmıştır. Böylece çocukların hem ilgilerini çekmeyi amaçlamış hem de ezgilerini veya duydukları ezgileri ifade etmelerini sağlamıştır (Göğüş 2009, s. 36-42).

Okul öncesi dönem çocukları için nota öğretiminde en etkili yöntemlerden biri de renklerle öğretim yöntemi olmuştur. Çocuklar bu dönemde dokunarak, görerek öğrenme konusunda başarılı olabilmektedirler. Renkler, onların ilgisini çekmekte ve hangi rengin hangi notaya ait olduğunu öğrenmeleri, kalıcılığı oldukça pekiştirmektedir.

M. Battke'nin yönteminde; sesleri dizek üzerinde grafiklerle göstererek yapılan bir öğretim aşaması bulunur. Battke yöntemini uygularken çocuklar için açık ve somut olmasına özen göstermiş, bu amaçla başlangıç çalışmalarında grafikler, sonraki çalışmalarında da değişken nota, diyagramlar, dikey ve eğri ses merdivenleri, toniği kırmızıya boyalı dizekler kullanılmıştır. Battke'ye göre bir müzik dersinde dikkatin daima diri tutulması ve bunun için de çeşitlilik önemlidir. Battke yöntemini kullanan diğer bir eğitimci Wunsch ise, sadece do-mi-sol için kırmızı, sarı ve mavi renklerde kartonlar kullanılmıştır (Göğüş 2009, s. 46-49).

2.14. İlgili Araştırmalar

2.13.1. Yurt İçi Araştırmalar

Işıkdemir (2019) "5-6 Yaş Çocuklarında Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar ve Eğitimci Görüşleri" başlıklı yüksek lisans tezinde piyano öğretmenlerinin 5-6 yaş grubundaki çocuklara yönelik piyano eğitimi ile ilgili bir öğretim sürecinden geçemedikleri, bu nedenle bir çocuğun okul öncesi çocuklarla çalışmak istemediği, 5-6 yaş grubundaki çocuklara yönelik yeni çalışmalara ihtiyaç duydukları, daha ileri yaşlardaki çocuklar için kullandıkları metotları bu yaş grubu çocuklara uygulamaya çalıştıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte piyano eğitim sürecini etkileyen başka bir faktör olarak öğretmenlerin çoğunluğunun, sistematik olarak metodu takip etmek yerine, birçok metottan çocuğun seveceği ezgileri seçerek, metotları repertuar kitabı

gibi kullandıkları saptanmıştır. Piyano eğitmenlerinin pedagojik eğitimlerinin olmaması, metot tercihlerinde ve uygulamada zorlanmaları piyano eğitim sürecini olumsuz etkilediği görülmüştür.

Molla (2002) “Çocukların Erken Piyano Eğitimi Üzerine Bir Araştırma” başlıklı tarayıcı tarzda açıklayıcı araştırmasında okuma yazma bilen ya da bilmeyen çocuklara yaş ve kapasitelerine göre genel müzik eğitimi, enstrüman bilgisi ve müzik sevgisi kazandırarak, ciddi bir piyano eğitimine hazırlamaktadır. Öğrencinin yetenekli, istekli ve çalışkan, öğretmenin yeterli, sevecen, öğrenme metodunun sıcak, sevimli ve amaca götürür olması durumunda başarıya ulaşmak mümkün olacağı, erken piyano eğitiminde öğrenme yolu ve şeklinin öneminin büyük olduğu belirtilmiştir.

Öztürk (1996) “Okul Öncesi Dönem (5-6 Yaş Grubu) Müzik Eğitiminde Dramanın Kullanımının Etkisi” başlıklı bir araştırma yapmıştır. Araştırmacı çalışmasını, okul öncesi 5-6 yaş grubu öğrencilerinden oluşan 56 çocuğa uygulamaya yönelik biçimde gerçekleştirmiştir. Sonuç olarak okul öncesi dönem 5-6 yaş grubundaki çocuklara yapılan drama ile müzik eğitiminin drama uygulamadan yapılan müzik eğitime göre daha başarılı olduğu, drama ile uygulama yapılan çocukların dinleme, ritim ve şarkı söyleme konusunda daha istekli oldukları görülmüştür.

Yağcı (1995) “Müzik Eğitimi ve Bir Yöntem Olarak Yaratıcı Drama İlişkisi” başlıklı araştırması kapsamında Ankara ilinde M. E. B.’e bağlı gündüz bakımevinde üç yaş çocuklarından oluşan 10 kişilik bir grup seçilmiştir. Gözlem tekniği uygulanan bu çalışmada sonuç olarak elde edilen kuramsal bilgilere göre müzik eğitiminde yaratıcı dramanın bir yöntem olarak uygulanabileceği gözlenmiştir. Çocuğun yaşamında oyun ve müzik iç içedir. Taklit, dans, ritim öğeleri oyunsu nitelikleri ile çocuğun yaşamında bir bütün içerisinde var oldukları gözlenmiştir.

2.13.2.Yurt Dışı Araştırmalar

Piyanoya başlama yaşı konusunda farklı görüşler bulunmaktadır. “Otuz kırk yıl öncesine değin 7-9 yaş civarı en uygun yaş olarak kabul ediliyordu; çünkü, 6-7 yaşlarından önce çocuğun sinir ve hareket sisteminin tam olarak gelişmediği görüşü yaygındı. Günümüzde bu görüş hala yaygın olmakla birlikte Emile Jacques Dalcroze (1865-1959), Zoltan Kodaly (1882-1967), Carl orff (1895-1982), Dr. Shinichi Suzuki (1898-1998) gibi çağdaş müzik eğitimi yöntemlerinin piyano eğitimine uygulanması

ile elde edilen başarılar, erken eğitimden vazgeçmek için çok geçerli bir neden bulunmadığını göstermiştir. Gerçekte, genel olarak 3-4 yaşında, hatta daha küçük çocukların müziğe ilişkin temel ve sürekli gelişmekte olan, etken ve edilgen birçok doğal yeteneğe sahip oldukları inancı bugün yaygınlık kazanmaktadır (Agay, 1981, s. 81).

ABD’de 1995’te Gottffried Schlaug tarafından çalgı eğitimine ilişkin başka bir araştırma yapılmıştır. Schlaug, en az 7 yaşından önce herhangi bir çalgıya başlayan müzisyenlerin beyinlerinin iki yarım küresi arasında, sinirsel iletişimi ve çok hızlı bilgi akışını sağlayan köprüde (corpus callosum) kalınlaşma meydana geldiğini saptamıştır. Schlaug’un görüşünde, müzik eğitimi aracılığıyla iki beyin küresi arasındaki bağlantıyı sağlayan sinir liflerinin sayısı artmaktadır. Schlaug’un araştırmasında kontrol ve deney grupları 6 yaşındaki çocuklardan oluşturulmuştur. Deney grubu haftada en az 2,5 saat iki elle çalınan bir çalgı eğitimi almaya başlamıştır. Diğer grup ise hiç müzik eğitimi almayan çocuklardan oluşturulmuştur. Üç yıl sonra her iki grubun da beyinlerinin MR (Magnetik Rezonans) filmleri çekilerek değerlendirme yapılmıştır. Sonuç olarak, çalgı çalan çocukların beyinlerinde iki küre arasındaki bağlantıyı sağlayan köprüdeki (corpus callosum) sinir liflerinde %25 artış görülmüştür. Hiç çalgı çalmayan, çalgıya başlayıp erken bırakan, ya da çalgıya yetersiz zaman ayıran çocukların beyninde hiçbir değişme saptanmamıştır. Schlaug, bu araştırma ile iki elin hareketi ve koordinasyonundan sorumlu sinirlerin çalgı eğitimiyle geliştirilebileceği sonucunu elde etmiştir (<http://index.hu/tudomany/znth080424/>).

Kaliforniya Üniversitesi Tıp Fakültesinde nöroloji asistanı Dr. Frank R. Wilson, araştırmalarında bir müzik aleti öğrenmenin bireyi fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal açıdan daha hızlı geliştirdiğini ispatlamıştır. Müzik aleti çalışmanın, yoğun dikkati, konsantrasyonu, hafızayı, duyma ve görme gücünü daha hızlı ilerlettiği, ayrıca beynin ve sinir sisteminin tamamının gelişimini olumlu yönde etkilediği araştırma raporlarında bildirmiştir (www.nldline.com/music1.htm Mueller, 1984).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama araç ve teknikleri, veri toplama yöntemi ve süreci, verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Deseni

Bu araştırma; Ege Bölgesi'nde yer alan İzmir, Denizli ve Muğla illeri ve bu illerde bulunan anaokulu, müzik eğitimi veren dershaneler ve burada çalışan öğretmenlerin, bu dönemde karşılaşılan problemler ile ilgili görüşlerinin alınıp değerlendirilerek, temel sorunların tespitinin amaçlandığı ve nicel tekniklerin uygulandığı betimsel bir araştırma niteliğindedir.

“Nicel araştırma yöntemleri pozitivist düşünceden çıkmıştır. Bu yöntem, sosyal gerçekliğin gözlenebilir, ölçülebilir sayılarla ifade edilebilir olgulardan oluştuğunu iddia etmektedir” (Glesne ve Peshkin, 1992).

“Nicel araştırma yöntemlerinde temel amaç genellenebilir neden-sonuç ilişkilerini açıklayan bilgiyi üretmektir” (Husen, 1994).

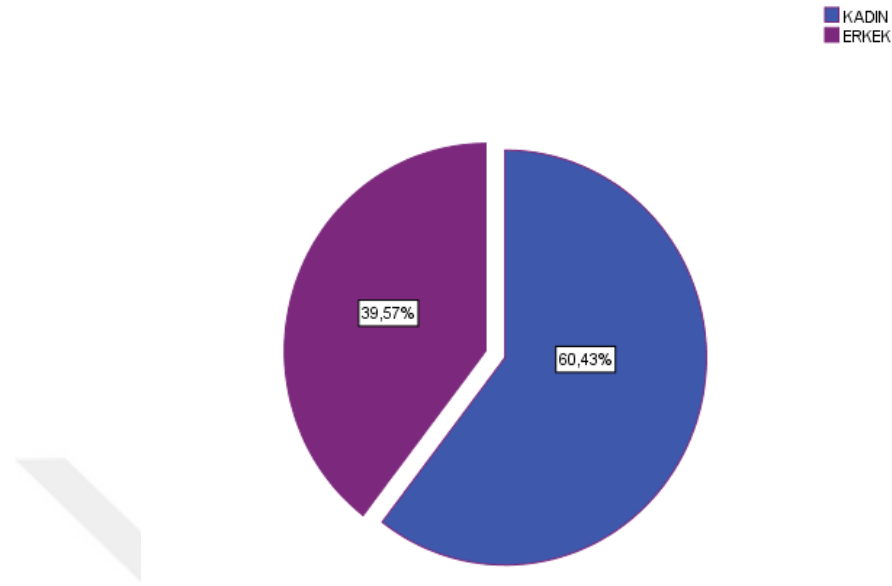
3.2. Evren ve Örneklem/ Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu; Ege Bölgesi'nde yer alan İzmir, Denizli ve Muğla illerindeki piyano öğretmenleri oluşturmaktadır. Bu illerde, okul öncesi dönemdeki öğrencilere piyano dersi veren anaokullarında müzik eğitimi veren dershanelerde çalışan, İzmir ilinden 97, Muğla ilinden 30 ve Denizli ilinden 12 öğretmen ile anket uygulaması yapılmıştır.

Tablo 3.1. Çalışma Grubunun İllere Göre Dağılımı Tablosu

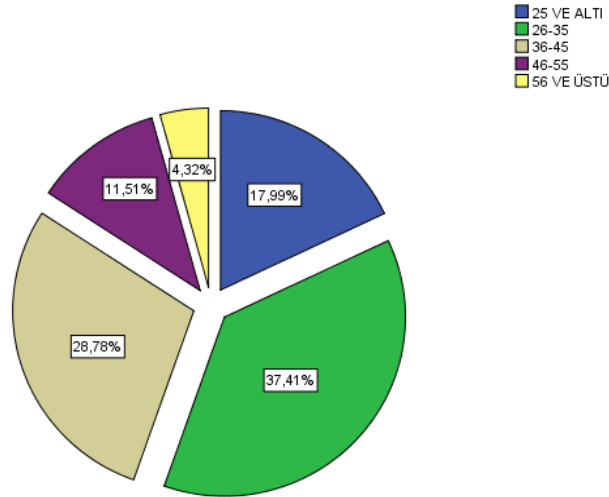
İller	Öğretmen Sayısı
İzmir	97
Muğla	30
Denizli	12
Toplam	139

Araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinin demografik özelliklerine yönelik yapılan anketlerdeki bulgular ve analiz sonuçlarına göre yorumları aşağıda verilmektedir.

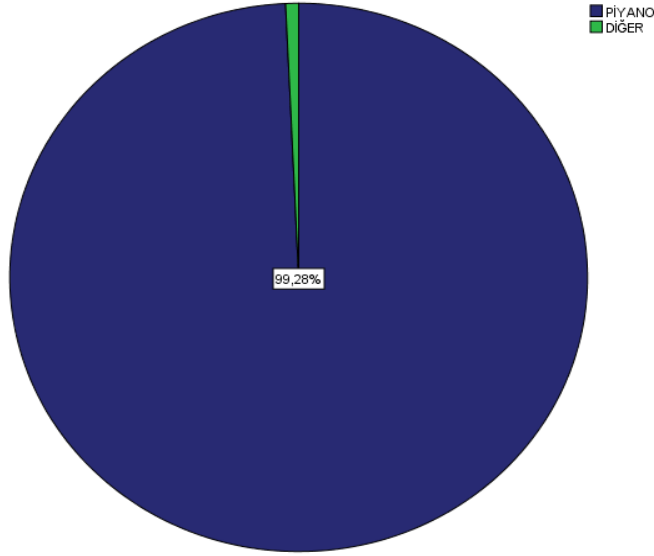
Şekil 3.1.Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Cinsiyet Grafiği

Şekil 3.1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden %60, 43’ünün kadınlardan oluştuğu, %39, 57’sinin ise erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun kadınlardan oluştuğu söylenebilir.

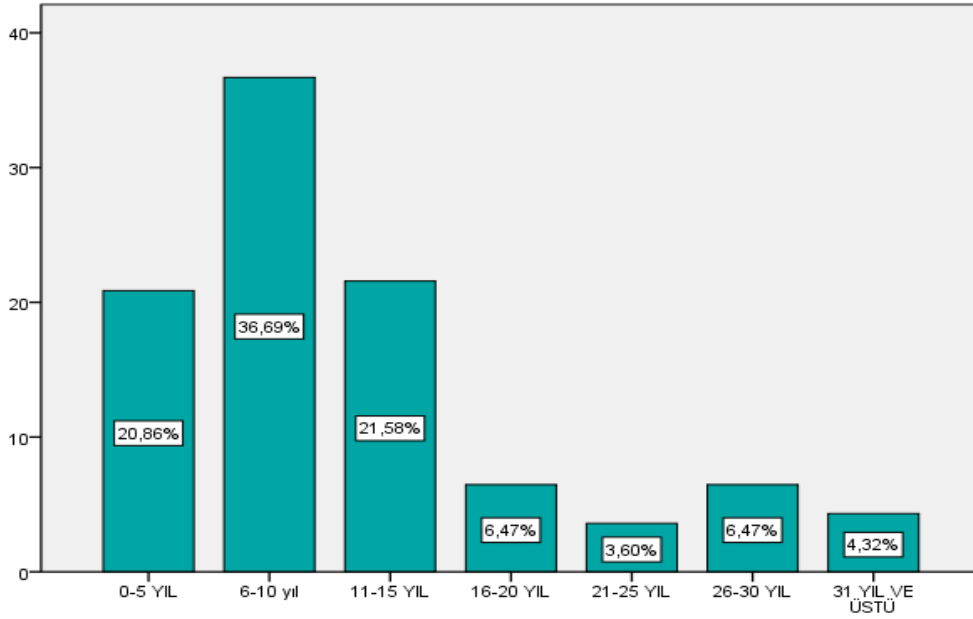
Şekil 3.2 .Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yaş Grafiği

Şekil 3.2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden %17,99’unun yaşının 25 yaş ve altında olduğu, %37,41’inin 26 ile 35 yaşları arasında olduğu, %28,78’inin 36 ile 45 yaşları arasında olduğu, %11,51’inin 46 ile 55 yaşları arasında olduğu ve %4,32’sinin ise 56 ve üzeri yaşta olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun yaşının 26 ile 35 yaşları arasında olduğu söylenebilir.

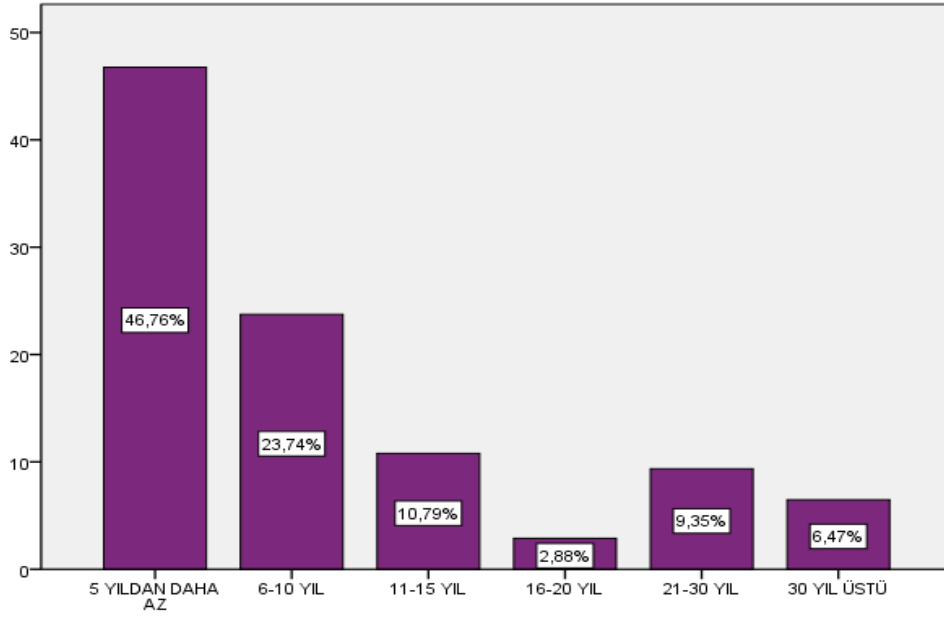
Şekil 3.3.Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Bireysel Çalgısının Grafiği

Şekil 3.3’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden % 99,28’inin bireysel çalgısının piyano olduğu, % 0,72’sinin ise diğer çalgılar olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin neredeyse tamamının bireysel çalgısının piyano olduğu söylenebilir.

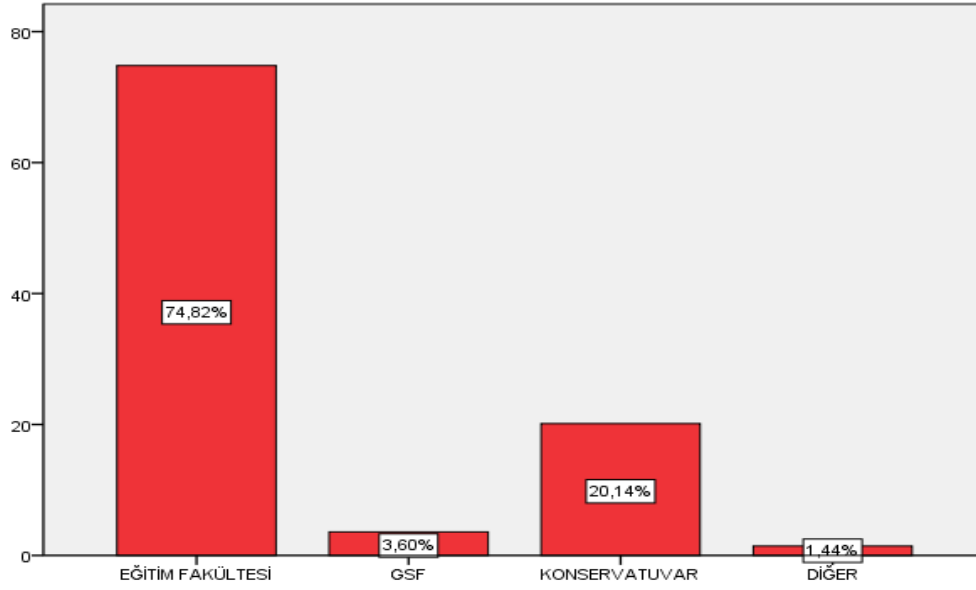
Şekil 3.4.Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Mesleki Deneyim Grafiği

Şekil 3.4'de görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden % 20,86'sının mesleki deneyiminin 0 ile 5 yıl arasında olduğu, % 36,69'unun 6 ile 10 yılları arasında olduğu, % 21,58'inin 11 ile 15 yılları arasında olduğu, %6,4'ünün 16 ile 20 yılları arasında olduğu ve % 3,6'sının 21 ile 25 yılları arasında olduğu, %6,47'sinin 26 ile 30 yılları arasında olduğu, %4,32'sinin ise 31 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun mesleki deneyiminin 6 ile 10 yılları arasında olduğu söylenebilir.

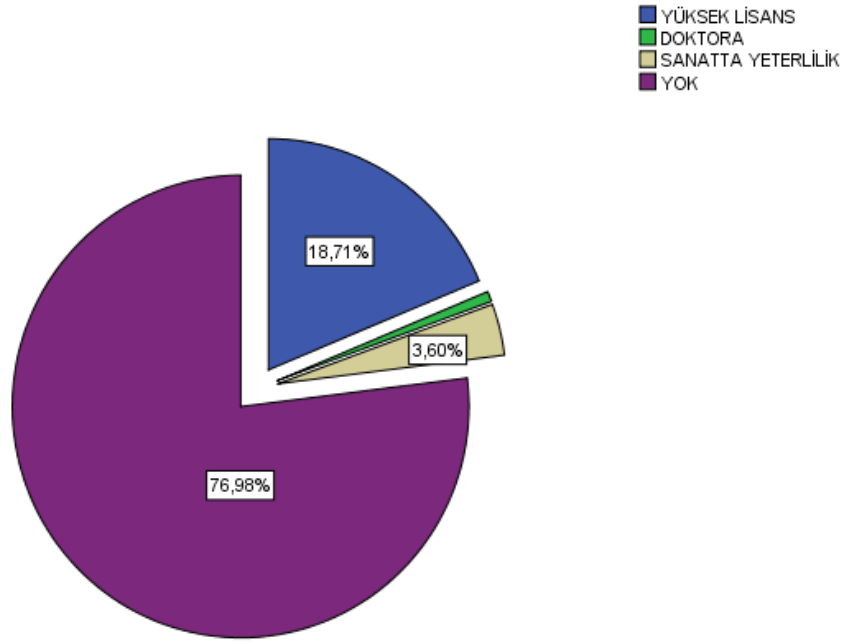
Şekil 3.5.Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Halen Bulunduğu Görevdeki Kıdem Grafiği

Şekil 3.5’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden % 46,76’sının halen bulunduğu görevdeki kıdeminin 5 yıldan daha az olduğu, % 23,74’unun 6 ile 10 yılları arasında olduğu, % 10,79’inin 11 ile 15 yılları arasında olduğu, %2,88’ünün 16 ile 20 yılları arasında olduğu ve % 9,35’inin 21 ile 30 yılları arasında olduğu, %6,47’sinin ise 30 yıl ve üzeri olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun halen bulunduğu görevdeki kıdeminin 5 yıldan daha az yıllar arasında olduğu söylenebilir.

Şekil 3.6. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumu Grafiği

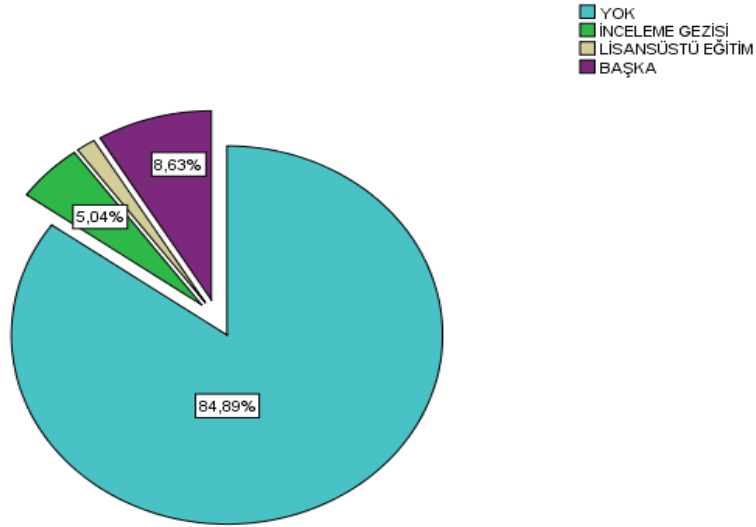
Şekil 3.6'da görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden %74,82'sinin eğitim fakültesi mezunu olduğu, %3,60'ının güzel sanatlar fakültesi mezunun olduğu, %20,14'ünün konservatuvar mezunu olduğu, %1,44'ünün ise diğer fakültelerden mezun olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun eğitim fakültesi mezunu olduğu söylenebilir.

Şekil 3.7. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Eğitim Durumu Grafîği

Şekil 3.7’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden % 76,96’sının lisans üstü eğitim almamış olduğu, % 3,60’sının sanatta yeterlilik eğitimi almış olduğu, % 18,71’inin yüksek lisans eğitimi almış olduğu, %0,73’ünün ise doktora eğitimi almış olduğu görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun lisansüstü eğitim almadığı söylenebilir.

Şekil 3.8. Araştırmaya Katılan Müzik Öğretmenlerinin Yurtdışı Deneyimi Grafiği

Şekil 3.8’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan müzik öğretmenlerinden, %1,44’ünün lisansüstü eğitimi nedeniyle yurtdışı deneyimi olduğu, %8,63’ünün başka nedenlerle yurtdışı deneyimi olduğu, %5,04’ünün inceleme gezisi nedeniyle yurtdışı deneyimi olduğu, %84,89’unun ise yurtdışı deneyimi olmadığı görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun yurtdışı deneyimi olmadığı söylenebilir.

3.3. Veri Toplama Araç ve Teknikleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak, kaynak tarama ve çalışma grubunun görüşlerini almak için anket formu kullanılmıştır. Anket formu tezin amaçları doğrultusunda araştırmacı tarafından hazırlanmış, daha önceki çalışmalardan da yararlanılarak ve uzman görüşü alınarak son biçimi verilmiştir.

Araştırmacı tarafından hazırlanan anket formu tez danışmanı ile kapsam geçerliği görüşüldükten sonra Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi’nde alanında uzman 2 öğretim elemanına, Pamukkale Üniversitesi’nde alanında uzman 3 öğretim elemanından görüş alınmış ve öneriler doğrultusunda anket formuna son şekli verilmiştir. Daha sonra da İzmir ilinden 97, Muğla ilinden 30 ve Denizli ilinden 12 tane öğretmen ile anket uygulaması yapılarak görüşleri alınmıştır ve sonuçlar tezin amaçları doğrultusunda raporlaştırılmıştır.

Kaynak tarama, araştırmacının dayanacağı temel gerçekleri saptamak ve kuramsal temeli oluşturmak amacıyla izlenen bir teknik olarak uygulanmıştır.

Güvenirlilik bir testin veya ölçeğin ölçmek istediği şeyi tutarlı ve istikrarlı bir biçimde ölçme derecesidir. Burada tutarlılıktan kasıt, sadece ölçeğe uygun olarak sıralanabilir yanıtlar içeren sorulara verilen yanıtların tutarlılığıdır. Test veya ölçek ne derece güvenilir ise ondan elde edilen veriler o derece güvenilirlerdir.

$0 \leq \alpha < 0,40$ => Ölçek güvenilir değildir.

$0,40 \leq \alpha < 0,60$ => Ölçek düşük güvenirliliktedir.

$0,60 \leq \alpha < 0,80$ => Ölçek oldukça güvenirlidir.

$0,80 \leq \alpha < 1$ => Ölçek yüksek derecede güvenirlidir.

Tablo 3.2. *Güvenirlilik Analizi Sonuç Tablosu*

Cronbach's Alpha	Maddelerin Sayısı
,790	30

Anket verilerine güvenirlilik analizi uygulandığında Cronbach's Alpha değeri 0,790 çıkmıştır. Anket sorularının oldukça güvenilir olduğunu %95 güvenle söyleyebiliriz.

H_0 : Ölçümler arası fark yoktur.

H_1 : Ölçümler arası fark vardır.

Tablo 3.3. *Ölçüm Değerlerine Ait Varyans Çözümleme Tablosu*

	Kareler Toplamı	Df	Kareler Ortalaması	F	Sig
	380,851	137	2,780		
	2096,402	29	72,290	123,764	0,000
	1,016 ^a	1	1,016	1,739	0,187
	2319,583	3972	0,584		
	2320,598	3973	0,584		
	4417,000	4002	1,104		
Toplam	4797,851	4139	1,159		

Tablo 3.3’de ölçümler arası farklılık $p=0.000$ değerinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve toplanabilirlik özelliğinin de $p=0.187$ değeri ile istatistiksel olarak anlamlı olduğunu söyleyebiliriz. Diğer bir deyişle 30 soruluk ölçek toplanabilir özelliktedir fakat ölçümler arası farklılıklar vardır şeklinde belirtilebilir.

Anket, bu araştırmanın amaç ve süresine göre, İzmir, Muğla ve Denizli illerinde piyano eğitimi veren kurumlarda çalışan piyano öğretmenlerinin okul öncesi dönemde piyano eğitimi ve piyano eğitimde karşılaşılan problemlere getirilebilecek çözüm önerilerine ilişkin görüşlerini belirlemek üzere gerekli verileri elde etmek için uygulanmıştır.

Anket, piyano öğretmenlerine yönelik düzenlenmiştir. 5’li Likert ölçeği formunda hazırlanmıştır. Piyano öğretmenlerine yönelik olarak hazırlanan anket formu 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde 10 adet kişisel bilgiler sorularına yer verilmiştir. İkinci bölümde ise okul öncesi dönemde piyano eğitimi ve piyano eğitimde karşılaşılan problemlere getirilebilecek çözüm önerilerine ilişkin 30 adet madde bulunmaktadır. Ölçek her bir madde için; *a)kesinlikle katılıyorum, b)katılıyorum, c)kararsızım, d)katılmıyorum, e)kesinlikle katılmıyorum* seçenekleri kullanılarak hazırlanmıştır. Bu seçenekler, olumlu maddeler için *tamamen katılıyorum*’ dan başlanarak 5, 4, 3, 2, 1 şeklinde puanlanmış, olumsuz maddeler için tam tersi bir yol izlenmiştir. Ankette yer alan sorular, danışman ve uzman kişilerden de yararlanılarak araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

3.4. Veri Toplama Yöntemi ve Süreci

Veri toplama sürecinde araştırmacı tarafından uygulanan anket çalışmasında, araştırmaya katılan öğretmenlere veri toplama araçları ile ilgili ön bilgi verilerek, gerekli uyarılar yapılmıştır. Araştırmanın evrenini oluşturan İzmir, Muğla ve Denizli illerinin ulaşılamayan ilçelerindeki öğretmenlerle mail yoluyla anket uygulaması yapılmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Bu araştırma, anket ve kaynak tarama gibi veri toplama araçları ile elde edilip, veriler genel tarama yöntemiyle analiz edilmiş, nicel veriler bilgisayar ortamına aktarılmış ve istatistiksel işlemlerin yapılması için SPSS 22.0 programı kullanılmıştır.

Nicel verilerde faktör analizi yöntemi kullanılmıştır. Anket formlarından elde edilen veriler tezin alt amaçları doğrultusunda faktör analizi yöntemiyle çözümlenmiş, bu analizden de önemli noktalar belirlenerek kodlanmıştır. Verileri değerlendirirken tamamlayıcı

istatistiksel metotlar (sayı, yüzde, ortalama) kullanılmıştır. Ölçeklerin güvenilirliğini test etmek amacıyla güvenilirlik analizi yapılmış ve elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmada ele alınan amaçlar doğrultusunda Ege Bölgesi'nde yer alan İzmir, Denizli ve Muğla illerinde “Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerileri” anketinden elde edilen verilerin istatistiksel çözümlenmeleri sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

4.1. Birinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın birinci alt problemi; araştırmaya katılan öğretmenlerin, okul öncesi dönemde piyano eğitimcisinin ders verecek düzeyde eğitilmiş, problem durumunda çözüm odaklı ve piyano öğretimi ile ilgili yöntem-teknik donanımına sahip olması konusundaki görüşleri nelerdir? olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yönelik araştırmaya katılan müzik öğretmenleri ile yapılan anketlerdeki bulgular ve analiz sonuçlarına göre yorumları aşağıda verilmektedir.

Tablo 4.1. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimini Veren Öğretmenin Mesleki Alan Bilgisine Sahip Olmasına Rağmen Mesleki Yeterliliğinin Olmaması Kaliteli Bir Eğitim Sürecinin Verimliliği Konusunda Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	3	2,2
Katılmıyorum	2	1,4
Kararsızım	3	2,2
Katılıyorum	37	26,6
Kesinlikle Katılıyorum	94	67,6
Toplam	139	100,0

Tablo 4.1’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 67,6’sının “Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimini Veren Öğretmenin Mesleki Alan Bilgisine Sahip Olmasına Rağmen Mesleki Yeterliliğinin Olmaması Kaliteli Bir Eğitim Sürecinin Verimliliği Konusunda Önemli Bir Etkendir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 26,6’sının katılıyorum yanıtını verdiği, % 2,2’sinin kararsızım yanıtını verdiği, % 1,4’ünün katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 2,2’sinin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi veren öğretmenin mesleki alan bilgisine sahip olmasına rağmen

mesleki yeterliliğinin olmaması eğitim sürecinin verimliliği konusunda önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.2. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Alanıyla İlgili Yeni Gelişmeleri Takip Etmesi ve Zamana Göre Kendini Güncellemesi Piyano Eğitimi Açısından Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kararsızım	1	0,7
Katılıyorum	47	33,8
Kesinlikle Katılıyorum	91	65,5
Toplam	139	100,0

Tablo 4.2’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 65,5’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Alanıyla İlgili Yeni Gelişmeleri Takip Etmesi Ve Zamana Göre Kendini Güncellemesi Piyano Eğitimi Açısından Önemli Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 33,8’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 0,70’inin kararsızım yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan çocukların eğitim veren öğretmenin alanıyla ilgili zamana bağlı olarak kendini güncellemesi piyano eğitimin verimliliği açısından önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.3. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Yeterli Alan Bilgisine Sahip Olması Mesleki Yeterliliği Olan Bir Diğer Öğretmene Göre Eğitim Sürecinde Başarılıdır Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,7
Katılmıyorum	12	8,6
Kararsızım	22	15,8
Katılıyorum	36	25,9
Kesinlikle Katılıyorum	68	48,9
Toplam	139	100,0

Tablo 4.3’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 48,9’u “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Yeterli Alan Bilgisine Sahip Olması Mesleki Yeterliliği Olan Bir Diğer Öğretmene Göre Eğitim Sürecinde Daha Başarılıdır*”

sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 25,9'unun katılıyorum yanıtını verdiği, % 15,8'inin kararsızım yanıtını verdiği, % 8,6'sının katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 0,70'inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan çocukların eğitimi veren öğretmenin yeterli alan bilgisine sahip olması, mesleki yeterliliği olan bir diğer öğretmene göre eğitim sürecinde daha başarılı olduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4.4. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Mesleki Yeterliliği Ne Kadar Tam Olursa Olsun Öğrenciyle Uyumlu Bir İletişim Kuramaması Başarının Önündeki En Önemli Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar

	Frekans	Yüzde
Kararsızım	2	1,4
Katılıyorum	34	24,5
Kesinlikle Katılıyorum	103	74,1
Toplam	139	100,0

Tablo 4.4'de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 74,1'inin “Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Veren Öğretmenin Mesleki Yeterliliği Ne Kadar Tam Olursa Olsun Öğrenciyle Uyumlu Bir İletişim Kuramaması Başarının Önündeki En Önemli Etkendir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 24,5'inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 1,4'ünün kararsızım yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan çocukların eğitim veren öğretmen ile iletişim kuramaması durumunun başarının önündeki en önemli etken olduğunu belirtmişlerdir.

4.2. İkinci Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın ikinci alt problemi; araştırmaya katılan öğretmenlerin, öğrencilerin piyano öğrenmeye ilişkin gerekli donanım (motor beceri düzeyi-hazırbulunuşluk) sahip olması konusundaki görüşleri nelerdir? olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yönelik araştırmaya katılan müzik öğretmenleri ile yapılan anketlerdeki bulgular ve analiz sonuçlarına göre yorumları aşağıda verilmektedir.

Tablo 4.5. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alacak Olan Öğrencinin Motor Beceri Düzeyi Piyano Eğitimi Almak İçin Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kararsızım	1	0,7
Katılıyorum	32	23,0
Kesinlikle Katılıyorum	106	76,3
Toplam	139	100

Tablo 4.5’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 76,3’ünün “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alacak Olan Öğrencinin Motor Beceri Düzeyi Piyano Eğitimi Almak İçin Önemli Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 23,0’ünün katılıyorum yanıtını verdiği, % 0,70’inin kararsızım yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun okul öncesi dönemde piyano eğitimi alacak olan öğrencilerin motor beceri düzeyinin önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.6. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alacak Olan Öğrencinin Yeteneği Piyano Eğitimi Almak İçin Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	7	5,0
Kararsızım	3	2,2
Katılıyorum	72	51,8
Kesinlikle Katılıyorum	57	41,0
Toplam	139	100,0

Tablo 4.6’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 41,0’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alacak Olan Öğrencinin Yeteneği Piyano Eğitimi Almak İçin Önemli Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 51,8’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 2,2’sinin kararsızım yanıtını verdiği, % 5,0’inin katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alacak olan öğrencilerin yeteneğinin önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.7. *Okul Öncesi Dönemdeki Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Eğitimi Aşamasında, Her Öğrencinin Öğrenme Stiline Uygun Bir Öğretim Yöntemi Seçilmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	4	2,9
Kararsızım	1	0,7
Katılıyorum	54	38,8
Kesinlikle Katılıyorum	80	57,6
Toplam	139	100,0

Tablo 4.7’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 57,6’sının “Okul Öncesi Dönemdeki Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Eğitimi Aşamasında, Her Öğrencinin Öğrenme Stiline Uygun Bir Öğretim Yöntemi Seçilmelidir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 38,8’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 0,70’inin kararsızım yanıtını verdiği, % 2,90’ının katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi piyano eğitimi alan öğrencilerin eğitim aşamasında her öğrencinin öğrenme stiline uygun bir öğretim yöntemi seçmenin doğru olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.8. *Piyano Eğitimi Sürecinde Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Öğrenme Düzeyindeki Farklılıklar En Etkili Şekilde “Renklerle Öğretim Yöntemi” İle Tespit Edilir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	23	16,5
Katılmıyorum	31	22,3
Kararsızım	15	10,8
Katılıyorum	48	34,5
Kesinlikle Katılıyorum	22	15,8
Toplam	139	100,0

Tablo 4.8’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 15,8’i “Piyano Eğitimi Sürecinde Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Öğrenme Düzeyindeki Farklılıklar En Etkili Şekilde ‘Renklerle Öğretim Yöntemi İle Tespit Edilir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 34,5’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 10,8’inin kararsızım yanıtını verdiği, % 22,3’ünün katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 16,5’inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan çocukların öğrenme

düzeyindeki farklılıkların en etkili şekilde renklerle öğretim yöntemi ile tespit edilebileceğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.9. *Piyano Eğitiminde Kullanılan Yöntemler (Renklerle Öğretim, Nota İle Öğretim, Oyun İle Öğretim Vs.) Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Piyanoyu Sevdirmeye Ve Başarıya Katkı Konusunda Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,7
Katılmıyorum	16	11,5
Katılıyorum	29	20,9
Kesinlikle Katılıyorum	93	66,9
Toplam	139	100,0

Tablo 4.9’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 66,9’unun “*Piyano Eğitiminde Kullanılan Yöntemler (Renklerle Öğretim, Nota İle Öğretim, Oyun İle Öğretim Vs.) Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Piyanoyu Sevdirmeye Ve Başarıya Katkı Konusunda Önemli Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 20,9’unun katılıyorum yanıtını verdiği, % 11,5’inin katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 0,70’inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu piyano eğitiminde kullanılan renklerle öğretim, notalarla öğretim ve oyun ile öğretim gibi farklı yöntemlerin öğrencilere piyanoyu sevdirmeye ve başarısına katkı sağlamasında önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.10. *Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Piyano Eğitiminde Başarılı Olmasına Yarar Sağlayan En Etkili Yöntem Oyun Yöntemidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	9	6,5
Kararsızım	21	15,1
Katılıyorum	36	25,9
Kesinlikle Katılıyorum	73	52,5
Toplam	139	100,0

Tablo 4.10’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 52,5’inin “*Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Piyano Eğitiminde Başarılı Olmasına Yarar Sağlayan En*

Etkili Yöntem Oyun Yöntemidir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 25,9’unun katılıyorum yanıtını verdiği, %15,1’inin kararsızım yanıtını verdiği ve % 6,5’inin katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminde başarılı olmasına yarar sağlayan en etkili yöntemin oyun yöntemi olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.11. *Okul Öncesi Piyano Eğitiminde Hazırbulunuşluk Düzeyi Öğrencinin Başarılı Olmasında Önemli Bir Etkendir sorusuna Ait Dağılımlar*

		Frekans	Yüzde
Geçerli	Katılmıyorum	1	0,7
	Kararsızım	4	2,9
	Katılıyorum	69	49,6
	Kesinlikle Katılıyorum	65	46,8
	Toplam	139	100,0

Tablo 4.11’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 46,8’inin “*Okul Öncesi Piyano Eğitiminde Hazırbulunuşluk Düzeyi Öğrencinin Başarılı Olmasında Önemli Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, %49,6’sının katılıyorum yanıtını verdiği, % 2,9’unun kararsızım yanıtını verdiği ve % 0,70’inin katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminde hazırbulunuşluk düzeyinin öğrencinin başarısında önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.12. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Motor Beceri Düzeyi Başarılı Olmasında Ayırt Edici Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

		Frekans	Yüzde
	Katılmıyorum	1	0,7
	Kararsızım	16	11,5
	Katılıyorum	51	36,7
	Kesinlikle Katılıyorum	71	51,1
	Toplam	139	100,0

Tablo 4.12’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 51,1’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Motor Beceri Düzeyi Başarılı Olmasında*

Ayrt Edici Bir Etkendir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 36,7’sinin katılıyorum yanıtını verdiği, % 11,5’inin kararsızım yanıtını verdiği ve % 0,70’inin katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminde öğrencinin motor ve beceri düzeyi başarılı olmasında ayırt edici bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.13. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Yeteneği Başarılı Olmasında Ayırt Edici Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	6	4,3
Kararsızım	15	10,8
Katılıyorum	54	38,8
Kesinlikle Katılıyorum	64	46,0
Toplam	139	100,0

Tablo 4.13’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 46,0’sının “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Yeteneği Başarılı Olmasında Ayırt Edici Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 38,8’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 10,8’inin kararsızım yanıtını verdiği ve % 4,3’ünün katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencinin yeteneği başarılı olmasında ayırt edici bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.14. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Eğitiminde Kişiyeye Özgü Öğretim Modeli Benimsenmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	3	2,2
Kararsızım	8	5,8
Katılıyorum	31	22,3
Kesinlikle Katılıyorum	97	69,8
Toplam	139	100,0

Tablo 4.14’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 69,8’inin “*Okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerin eğitiminde kişiyeye özgü öğretim modeli*

benimsenmelidir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 22,3’ünün katılıyorum yanıtını verdiği, % 5,8’inin kararsızım yanıtını verdiği ve % 2,2’sinin katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerde kişiye özgü öğretim modelinin benimsenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.15. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Süreklilik Önemlidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	1	0,7
Katılıyorum	29	20,9
Kesinlikle Katılıyorum	109	78,4
Toplam	139	100,0

Tablo 4.15’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 78,4’ünün “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Süreklilik Önemlidir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 20,9’unun katılıyorum yanıtını verdiği ve % 0,70’inin katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminde sürekliliğin önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.16. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Verimli Devamlılık Adına Pekiştireçler Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılıyorum	14	10,1
Kesinlikle Katılıyorum	125	89,9
Toplam	139	100,0

Tablo 4.16’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 89,9’unun “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Verimli Devamlılık Adına Pekiştireçler Önemli Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 10,1’inin katılıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı okul öncesi dönemde piyano eğitiminde verimli devamlılık adına pekiştireçlerin önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.17. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Kullanılan Yöntemler Ders Başarısı, Verimlilik ve Devamlılık Açısından Etkilidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılıyorum	18	12,9
Kesinlikle Katılıyorum	121	87,1
Toplam	139	100,0

Tablo 4.17’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 87,1’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Kullanılan Yöntemler Ders Başarısı, Verimlilik Ve Devamlılık Açısından Etkilidir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 12,9’unun katılıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamını okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde kullanılan yöntemlerin ders başarısı, verimlilik ve devamlılık açısından etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.18. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Öğrenme Düzeyindeki Farklılıklar Başarıya Ulaşma Düzeyini Etkiler Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	,7
Katılmıyorum	1	,7
Kararsızım	8	5,8
Katılıyorum	31	22,3
Kesinlikle Katılıyorum	98	70,5
Toplam	139	100,0

Tablo 4.18’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 70,5’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Öğrenme Düzeyindeki Farklılıklar Başarıya Ulaşma Düzeyini Etkiler*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 22,3’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 5,8’inin kararsızım yanıtını verdiği, % 0,70’inin katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 0,70’inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerin öğrenme düzeyindeki farklılıkların başarıya ulaşma düzeyini etkileyeceğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.19. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Süregelen Yöntemin İstenilen Başarının Sağlanamaması Durumunda Kullanılan Yöntemde Israrcı Olunması Gerekir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	93	66,9
Katılmıyorum	34	24,5
Kararsızım	10	7,2
Katılıyorum	1	0,7
Kesinlikle Katılıyorum	1	0,7
Toplam	139	100,0

Tablo 4.19’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 0,70’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Süregelen Yöntemin İstenilen Başarının Sağlanamaması Durumunda Kullanılan Yöntemde Israrcı Olunması Gerekir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 0,70’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 7,2’sinin kararsızım yanıtını verdiği, % 24,5’inin katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 66,9’unun ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde süregelen yöntemin istenilen başarının sağlanamaması durumunda kullanılan yöntemde ısrarcı olunmaması gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.20. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Yaşları İle Algı Düzeylerinin Farklı Olması Durumunda Yöntem Değişikliği Gerekir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kararsızım	1	0,7
Katılıyorum	49	35,3
Kesinlikle Katılıyorum	89	64,0
Toplam	139	100,0

Tablo 4.20’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 64,0’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Alan Öğrencilerin Yaşları İle Algı Düzeylerinin Farklı Olması Durumunda Yöntem Değişikliği Gerekir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 35,3’ünün katılıyorum yanıtını verdiği, % 0,70’inin kararsızım yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi

dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerin yaşları ile algı düzeylerinin farklı olması durumunda yöntem değişikliği gerektiğini belirtmişlerdir.

Tablo 4.21. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Uygulanılan Öğretim Yöntemi, Öğrencinin Öğrenme Seviyesine Uygun Olmadığı Taktirde Yeni Bir Yöntem Seçilerek Eğitime Devam Edilmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kararsızım	8	5,8
Katılıyorum	19	13,7
Kesinlikle Katılıyorum	112	80,6
Toplam	139	100,0

Tablo 4.21’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 80,6’sının “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitimi Sürecinde Uygulanılan Öğretim Yöntemi, Öğrencinin Öğrenme Seviyesine Uygun Olmadığı Taktirde Yeni Bir Yöntem Seçilerek Eğitime Devam Edilmelidir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 13,7’sinin katılıyorum yanıtını verdiği ve % 5,8’inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde uygulanan öğretim yöntemi, öğrencinin öğrenme seviyesine uygun olmadığı takdirde yeni bir yöntem seçilerek eğitime devam edilmesinin doğru olacağını belirtmişlerdir.

Tablo 4.22. *Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Verilecek Olan Piyano Eğitiminde Kullanılan Drama Yöntemi Öğrenciye Piyanoyu Sevdirmeye ve Başarıya Katkısı Konusunda Oyun Yöntemine Göre Daha Etkilidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	1	0,7
Katılmıyorum	6	4,3
Kararsızım	22	15,8
Katılıyorum	52	37,4
Kesinlikle Katılıyorum	58	41,7
Toplam	139	100,0

Tablo 4.22’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 41,7’sinin “Okul Öncesi Dönem Çocuklarına Verilecek Olan Piyano Eğitiminde Kullanılan Drama Yöntemi Öğrenciye Piyanoyu Sevdirmeye Ve Başarıya Katkısı Konusunda Oyun Yöntemine Göre Daha Etkilidir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 37,4’ünün katılıyorum yanıtını verdiği, % 15,8’inin kararsızım yanıtını verdiği, % 4,3’ünün katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 0,70’inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun okul öncesi dönem çocuklarına verilecek olan piyano eğitiminde kullanılan drama yönteminin öğrenciye piyanoyu sevdiren ve başarıya katkısı konusunda oyun yöntemine göre daha etkili olduğunu belirtmişlerdir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme Yönelik Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi; araştırmaya katılan öğretmenlerin, ebeveynlerin piyano dersine bakış açıları ve öğretmen ile kurdukları iletişimi ve öğrenciyi piyano dersine yönlendirme (güdüleme) konusundaki görüşleri nelerdir? olarak belirlenmiştir. Bu alt probleme yönelik araştırmaya katılan müzik öğretmenleri ile yapılan anketlerdeki bulgular ve analiz sonuçlarına göre yorumları aşağıda verilmektedir.

Tablo 4.23. Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Maddi Gelir Düzeyidir Sorusuna Ait Dağılımlar

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	24	16,5
Katılmıyorum	27	22,3
Kararsızım	50	10,8
Katılıyorum	21	34,5
Kesinlikle Katılıyorum	17	15,8
Toplam	139	100,0

Tablo 4.23’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 15,8’inin “Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Maddi Gelir Düzeyidir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 34,5’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 10,8’inin kararsızım yanıtını verdiği, % 22,3’ünün katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 16,5’inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminde devamlılık konusunda ailenin maddi gelir düzeyinin önemli bir etken olmadığını belirtmişlerdir.

Tablo 4.24. *Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Eğitim Düzeyidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	8	5,8
Katılmıyorum	24	17,3
Kararsızım	23	16,5
Katılıyorum	22	15,8
Kesinlikle Katılıyorum	62	44,6
Toplam	139	100,0

Tablo 4.24’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 44,6’sının “Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Eğitim Düzeyidir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 15,8’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 16,5’inin kararsızım yanıtını verdiği, % 17,3’ünün katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 15,8’inin ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun okul öncesi dönemde piyano eğitiminde devamlılık konusunda en önemli etkenlerden birinin ailenin eğitim düzeyinin olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.25. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Sosyo-Kültürel Çevresidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	2	1,4
Katılmıyorum	35	25,2
Kararsızım	32	23,0
Katılıyorum	25	18,0
Kesinlikle Katılıyorum	45	32,4
Toplam	139	100,0

Tablo 4.25’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 32,4’ünün “Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Sosyo-Kültürel Çevresidir” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 18,0’ının katılıyorum yanıtını verdiği, % 23,0’ünün kararsızım yanıtını verdiği, % 25,2’sinin katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 1,4’ünün ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir.

Tablo 4.26. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Müziğe Olan İlgisidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	5	3,6
Katılmıyorum	24	17,3
Kararsızım	3	2,2
Katılıyorum	30	21,6
Kesinlikle Katılıyorum	77	55,4
Toplam	139	100,0

Tablo 4.26’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 55,4’ünün “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Devamlılık Konusunda En Önemli Etken Ailenin Müziğe Olan İlgisidir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 21,6’sının katılıyorum yanıtını verdiği, % 2,2’sinin kararsızım yanıtını verdiği, % 17,3’ünün katılmıyorum yanıtını verdiği ve % 3,6’sının ise kesinlikle katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitimindeki devamlılık konusunda en önemli etkenlerden birinin ailenin müziğe olan ilgisi olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.27. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Başarısı ve Devamlılığı Konusunda Aile Takibi Önemli Bir Etkendir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kararsızım	2	1,4
Katılıyorum	43	30,9
Kesinlikle Katılıyorum	94	67,6
Toplam	139	100,0

Tablo 4.27’de görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 67,6’sı “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Öğrencinin Başarısı Ve Devamlılığı Konusunda Aile Takibi Önemli Bir Etkendir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 30,9’unun katılıyorum yanıtını verdiği, % 1,4’ünün kararsızım yanıtını görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğunun okul öncesi dönemde piyano eğitiminde öğrencinin başarısı ve devamlılığı konusunda aile takibinin önemli bir etken olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.28. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Ebeveynin Öğretmen ile İlişkisi Geribildirimler ve Dönütler Üzerinde Etkilidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	1	0,7
Katılıyorum	63	45,3
Kesinlikle Katılıyorum	75	54,0
Toplam	139	100,0

Tablo 4.28’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 54,0’ü “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Ebeveynin Öğretmen İle İlişkisi Geribildirimler Ve Dönütler Üzerinde Etkilidir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 45,3’ünün katılıyorum yanıtını verdiği ve % 0,70’inin katılmıyorum yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminde ebeveynin öğretmen ile ilişkisi geribildirimlerin ve dönütlerin üzerinde etkili olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.29. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminin Yaygınlaştırılması ve Desteklenmesi Konusunda Devlet Teşviki Önemlidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Katılmıyorum	5	3,6
Kararsızım	8	5,8
Katılıyorum	16	11,5
Kesinlikle Katılıyorum	110	79,1
Toplam	139	100,0

Tablo 4.29’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 79,1’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminin Yaygınlaştırılması Ve Desteklenmesi Konusunda Devlet Teşviki Önemlidir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 11,5’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 5,8’inin kararsızım yanıtını verdiği, % 3,6’sının katılmıyorum yanıtını verdiği yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi konusunda devlet teşvikinin önemli olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 4.30. *Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminin Öğrencilerin Ruhsal Durumu Üzerindeki Olumlu Etkisiyle İlgili Aileler Bilinçlendirmelidir Sorusuna Ait Dağılımlar*

	Frekans	Yüzde
Kararsızım	2	1,4
Katılıyorum	34	24,5
Kesinlikle Katılıyorum	103	74,1
Toplam	139	100,0

Tablo 4.30’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan öğretmenlerin % 74,1’inin “*Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminin Öğrencilerin Ruhsal Durumu Üzerindeki Olumlu Etkisiyle İlgili Aileler Bilinçlendirmelidir*” sorusuna kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği, % 24,5’inin katılıyorum yanıtını verdiği, % 1,4’ünün kararsızım yanıtını verdiği görülmektedir. Bu bilgilere göre araştırmaya katılan öğretmenlerin çoğunluğu okul öncesi dönemde piyano eğitiminin öğrencilerin ruhsal durumları üzerindeki olumlu etkisiyle ilgili ailelerin bilinçlendirilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, Okul öncesi dönemde piyano eğitimi, karşılaşılan problemler ve çözüm önerilerini belirlemek amacıyla yapılan araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak tartışma, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Bu araştırma, okul öncesi dönemde olan çocuklarda, piyano eğitiminde karşılaşılan problemlerin belirlenmesi, okul öncesi piyano öğretmeni görüşleri alınarak, çözüm önerilerinin geliştirilmesi açısından önemlidir. Bu araştırmanın sonuçlarına ve bu sonuçlara dayanılarak oluşturulan öneriler doğrultusunda, okul öncesi piyano eğitimi sürecinde karşılaşılabilecek olan problemlerin etkili yöntemlerle giderilmesine katkı sağlanabileceği düşünülmektedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitiminde devamlılık konusunda ailenin maddi gelir düzeyinin önemli bir etken olmadığını, en önemli etkenlerden birinin ailenin; eğitim düzeyinin, müziğe olan ilgisi ve takibinin olduğu; müziğin öğrencilerin ruhsal durumları üzerindeki olumlu etkisiyle ilgili ailelerin bilinçlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu sonuç; 1999 yılında Journal of Applied Developmental Psychology dergisinde; Platon, Aristoteles, Boethius, Leonardo da Vinci, Galileo Galilei, Isaac Newton, Rene Descartes, Benjamin Franklin, Thomas Edison, Albert Einstein, Robert Oppenheimer, Stephen Hawking gibi dünya tarihine paha biçilmez katkıları olan kişilerin ortak özelliği; hepsinin müzisyen veya hayatlarının erken dönemlerinde müzik ile uğraşmış olmaları gerçeğine değinen ve zekanın tek başına genler tarafından belirlenmediğini vurgulayan; aileler ile beraber geçirilen zamanın kalitesi ve müzik ile dolu olması zekâ üzerinde genlere oranla daha büyük etkiye sahip olduğu ve ailelerin bilinçlendirilerek, çocuklarıyla müzikal bir ortam içinde olmasıyla müzik eğitimi alan çocukların düşünme ve üretme başarısı yüksek olduğunu tespit eden Bilhartz T.D. : Bruhn R.A. :, Olson J.E. (1999)'nın araştırmasını destekler nitelikte görülmektedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerin yaşları ile algı düzeylerinin farklı olması durumunda yöntem değişikliği gerektiği, piyano eğitimi sürecinde uygulanan öğretim yöntemi, öğrencinin öğrenme seviyesine uygun olmadığı takdirde yeni bir yöntem seçilerek eğitime devam edilmesinin doğru olacağı, eğitimde kullanılan drama

yönteminin öğrenciye piyanoyu sevdirmeye ve onun başarısına katkısı konusunda oyun yöntemine göre daha etkili olduğu saptanmıştır. Ulaşılan sonuç; piyano eğitiminde karşılaşılan sorunların çözümünde yaratıcı dramın bir yöntem olarak uygulanabileceği; hedeflenen davranışlara ulaşılmasında ve üç yaş grubunda yerleştirilmek istenen müziksel davranışların yeterli düzeye ulaştırılmasında yaratıcı dramın etkili olduğu, öğrencinin seviyesine uygun öğrenme yönteminin seçilmesinde yaratıcı drama yönteminin olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşan Yağcı,Ç (1995) tarafından yapılan araştırmayı destekler nitelikte görülmektedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde kullanılan yöntemlerin ders başarısı, verimlilik ve devamlılık açısından etkili olduğu, öğrencilerin öğrenme düzeyindeki farklılıkların başarıya ulaşma düzeyini etkileyeceği sonucuna varılmıştır. Bu sonuç; literatürde piyanoya başlangıç aşamasında öğrenmeyi hızlandırıcı ve pekiştirici materyallerin kullanımının önemini bildiren araştırmayı (Onuray, H, 1998) destekler nitelikte görülmektedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitiminde, öğrencinin motor beceri düzeyinin başarılı olmasında ayırt edici bir etken olduğunu, kişiye özgü öğretim modelinin benimsenmesinin gerektiği, okul öncesi dönemde piyano eğitimi alacak olan öğrencilerin eğitimi aşamasında her öğrencinin öğrenme stiline uygun bir öğretim yöntemi seçmenin doğru olduğu ve süregelen yöntemin istenilen başarının sağlanamaması durumunda kullanılan yöntemde ısrarcı olunmaması gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen sonuç, öğrencinin gelişimsel özelliklerinin öğretim yöntemi seçmekte önemli bir faktör olduğu ve teknik hakkında ısrarcı olunmaması gerektiği sonucuna ulaşan Kaynak (2004) tarafından yapılmış olan çalışmanın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir ve her öğrencinin farklı öğrenme stilleri olduğu, bireysel farklılıkları dikkate alınarak öğrenme ortamının sağlanması gerektiğini bildiren araştırmaları (Babacan ve Gökbudak; Ertem, 2003; Girgin, 2015; Yokuş, 2010) destekler niteliktedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitiminde sürekliliğin başarı düzeyi ve verimli devamlılık adına pekiştiricilerin önemli bir etken olduğu sonucuna ve öğretmenin öğrenciler ile iletişim kuramaması durumunun başarının önündeki en önemli etkenlerden biri olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuç; öğrencilerin derse devam etme durumlarının öğrenci ve öğretmen arasındaki iletişim ile doğru orantılı olduğu sonucuna ulaşan Hancıoğlu (2010)'nun araştırmasını destekler nitelikte görülmektedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitiminde hazır bulunuşluk düzeyinin öğrencinin başarısında önemli bir etken olduğu sonucuna varılmıştır. Elde edilen sonuç; çalgı eğitimi öncesinde ve çalgı eğitimi sırasında müziksel bilgi ve beceri kazandırmanın hedeflenmesi olduğu, çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemlerinin erken yaşta müzik eğitimine başlayan çocuklara yönelik olup onları çalgı çalmaya hazırlayan yöntemler olduğu ve öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyinde bu yöntemlerin etkili olduğu sonucuna ulaşan Özen, N. (2004)'ün araştırmasını destekler niteliktedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitiminin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi konusunda devlet teşvikinin önemli olduğu sonucuna varılmıştır. Bu sonuç; okulöncesi dönemdeki çocuğa içinde bulunduğu yaş ve dönem özelliklerine göre müzik eğitimi verilmesi gerektiği, okulöncesi eğitim kurumlarında müzik eğitimine ilişkin fiziksel koşulların önemli olduğu, okulöncesi eğitim kurumlarında çalışan öğretmenlerin müzik bilgisine sahip olması gerektiği, okulöncesi kurumlar için bir müzik programının olması gerektiği, müzik eğitimi verilirken piyano ya da bir enstrüman kullanılması gerekli olduğunu tespit eden Köksoy, M. A. ve Taş, M.A. (2005)'nin yapmış oldukları araştırmanın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitiminde kullanılan renklerle öğretim, notalarla öğretim ve oyun ile öğretim gibi farklı yöntemlerin öğrencilere piyanoyu sevdirmeye sürecinde ve onların başarısına katkı sağlaması yolunda önemli etkenlerden biri olduğu sonucuna varılmıştır. Öğrencilerin başarılı olmasına yarar sağlayan en etkili yöntemin ise oyun yöntemi olduğu sonucuna varılmıştır. Elde edilen sonuç Orff yönteminde; Dalcroze, Kodaly, Suzuki, gibi özel öğretim yöntemlerine kıyasla biraz daha yeterlilik algısının yüksek olduğu, dolayısıyla oyun yönteminin okul öncesi dönemde piyano eğitiminde önemli bir etken olduğunu tespit eden Bükeç (2003) ve Aral, Akyol ve Sığırtmaç (2006) tarafından yapılmış olan araştırmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir.

Araştırmada; okul öncesi dönemde piyano eğitimi veren öğretmenlerin alanıyla ilgili zamana bağlı olarak kendini güncellemesi gerektiği, yeterli alan bilgisine sahip olması gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu sonuç; piyanonun müzik eğitiminde “ders içi çalışmalarda etkin kullanılması” gerektiği ve müzik öğretmenlerinin piyano kullanımında yetersiz olduklarını saptayan Onuray Eğilmez (2003) tarafından yapılmış olan araştırmanın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

5.2. Öneriler

Yapılan araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki önerilere yer verilmiştir.

5.2.1. Araştırmanın Sonuçlarına Dayalı Öneriler

Aşağıda araştırmanın sonuçlarına ilişkin önerilere maddeler halinde yer verilmektedir.

- Okul öncesi dönemde piyano eğitimi alacak öğrencilerin motor beceri düzeyleri göz önünde bulundurularak, ilgi ve yeteneklerine uygun öğrenme yöntemi seçmenin, başarıya ulaşmada kolaylık sağlayacağı düşünölmektedir.
- Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde; notalarla öğretim ve oyun ile öğretim gibi farklı yöntemlerin öğrencilere piyanoyu sevdirmeye ve onların başarısına katkı sağlamasında önemli etkenlerden olduğu söylenebilir.
- Piyano öğretmenleri; okul öncesi dönemde piyano eğitiminde hazır bulunuşluk düzeyinin öğrencinin başarısında önemli bir etken olduğunu göz önünde bulundurularak, öğrencinin başarılı olmasında kişiye özđu öğretim modeli benimsenmelidir.
- Piyano derslerinin sürekliliği ve başarı oranını yükseltmesi adına pekiştirenlerin çeşitlendirilerek verilmesi gerektiği düşünölmektedir.
- Uygulanan öğretim yöntemi öğrencinin öğrenme seviyesine uygun olmadığı takdirde yeni bir yöntem seçilmesi gerektiği söylenebilir.
- Piyano öğretmeninin kendini alanında geliştirmesi ve güncelleştirmesi; okul öncesi dönem çocuklarının gelişimsel özellikleri hakkında yeterli bilgi birikimine sahip olması ve sağlıklı iletişim kurabilmesi, çeşitli eğitimi ve programlara katılarak tecrübesini attırması gerektiği önerilmektedir.
- Okul öncesi dönemdeki çocukların piyano eğitiminde öğrenci motivasyonu önemli bir faktördür. Piyano öğretmeninin derslere aileleri de dahil ederek öğrenciyle, önce arasındaki güven bağını sağlamlaştırması, sonrasında da ailenin de piyano dersi hakkında bilgisinin olmasını sağlayarak, çocuğun evde de bilinçli kontrol edilmesini sağlaması gerektiği söylenebilir.

- Müziğin çocuğun gelişimindeki yeri ve önemi hakkında ailelerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.
- Öğrencilerin ruhsal durumları üzerindeki olumlu etkisiyle ilgili ailelerin bilgilendirilmesi gerektiği ve müzik öğretmenin görüşleri doğrultusunda, ailelerin çocuklarını müziğe erken yaşlarda yönlendirmeleri durumu benimsenmelidir.
- Okul öncesi dönemde piyano eğitiminin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi konusunda devlet teşvikinin gerektiği düşünülmektedir.

5.2.2. İleride Yapılacak Araştırmalara Yönelik Öneriler

Aşağıda ileride yapılacak olan araştırmalara ilişkin kullanılabilecek öneriler maddeler halinde sıralanmıştır.

- Müzik eğitimi alanında, okul öncesi dönemde piyano eğitimi çalışmalarının yanı sıra, çalgı eğitimi alanındaki çalışmalara da ağırlık verilmesi gerektiği önerilmektedir.
- Bu araştırma, Ege Bölgesi'nde yer alan İzmir, Denizli ve Muğla illeri ve bu illerde bulunan anaokulu ve müzik eğitimi veren dersanelerde çalışan piyano öğretmenleri ile sınırlandırılmıştır. Başka çalışma gruplarıyla ve deneysel yöntem kullanılarak tekrar yapılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca, bundan sonra piyano eğitimi hakkında yapılacak olan çalışmalara yol gösterici nitelikte olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, H. Ö. (2006). *Yaratıcı drama kavramı, bileşenleri ve aşamaları*. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1 (1), 17-31.
- Agay, D. (1981). *Teaching piano I*. Yorktown Music Press. Inc.
- Ak, A. ve Arpaş, S. ve Avcı, H. ve Ayyüz, F. (2002). *İlköğretimde drama*. İzmir:Sınıf Öğretmenliği Ders Notları.
- Aral, N., Akyol Köksal, A. ve Sığırtmaç, A. (2006). *Beş- altı yaş grubundaki çocukların yaratıcılıkları üzerinde orff öğretisine dayalı müzik eğitiminin etkisinin incelenmesi*, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 6, s.1-9, Adana. <http://www.e-sosder.com/> (12 Kasım 2006'dan).
- Aral, N., Baran, G., Bulut, Ş., Çimen, S. (2000). *Drama*. İstanbul: Ya-Pa Yayıncılık.
- Argun, Y. (2004). *Okul öncesi dönemde yaratıcılık ve eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Arı, R. (2006). *Gelişim ve öğrenme*. Ankara: Nobel.
- Aytar, G. (2013). *Ahlaki (Törel) gelişim*. A. Ulusoy (Ed.). *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. Ankara: Pegem Yayıncılık, s. 70-91.
- Babacan, Ezgi ve Gökbudak, Seçkin (2011). *Başlangıç piyano eğitiminde algısal öğrenme stillerinin uygulanma durumu*, E- journal of New World Science Academy, 6(2), s.200-224.
- Bilen, S., Uçal, E. ve Özevin, B. (2003). *Öğretmen yetiştirmede orff öğretisi*. *Uluslararası sempozyum orff- schulwerk müzik ve dans pedagojisi*, 16- 18 Ocak. Orff-Schulwerk Eğitim ve Danışmanlık Merkezi, İstanbul.
- Bilhartz T. D.: Bruhn R. A.: Olson J.E. (1999). *journal of applied developmental psychology*, (22), 615-636.
- Bükeç, B. (2003). *Müzik öğretim yöntemleri dersindeki kazanımların müzik öğretmenliğinde kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
- Çimen, G. (1995). *Okulöncesi piyano eğitimi*. *Filarmoni Sanat*, Mart sayısı, s.18-21.
- Dalgın, M. Ve Acay Sözbir, S., (2019). *Okul öncesi dönem müzik etkinliklerinde uygulanan yöntemi teknik ve yaklaşımlar*, *Fine Arts (NWSAFA)*, 14(1): 39-59, DOI: 10.12739/NWSA.2019.14.1.DO225.
- Demirova, G. (2008). *Piyano eğitiminin ilköğretim öğrencilerinin dikkat toplama yetisine etkisi*. *Doktora Tezi*, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Dikici, A. (2002). *Orff tekniği ile verilen müzik eğitiminin matematik eğitime etkisinin incelenmesi*. *Doktora Tezi*. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

- Dündar, M. (2003). *Anaokulu ve ilköğretimin birinci sınıfında ritim eğitimi*. G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 23, Sayı 2, s. 171-180. Ankara.
- Erdal, G. (2005). *Müzik öğretim yöntemlerinden dalcroze metodu ve kullanımı*. Erciyes Üniversitesi GSF. Müzik Sempozyumu, Kayseri.
- Erdamar K. G. (2013). *Sosyal öğrenme kuramı*. A. Ulusoy. (Ed.) *Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi*. Ankara: Anı yayıncılık, ss.208-240.
- Ertem, Ş. (2003). *Ankara anadolu güzel sanatlar lisesi müzik bölümü temel piyano eğitiminde öğrenme stratejilerinin kullanılma durumları ve örgütlenme stratejisinin etkililik düzeyi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Girgin, D. (2015). *Müzik eğitimi bölümlerindeki çalgı eğitiminde öğretmen ve öğrenci perspektifinde beklentiler*, NWSA- Education Sciences, 10(3), s. 169-183.
- Glesne, C. ve Peshkin, A. (1992) *Becoming qualitative researchers: An Introduction*, London: Longman.
- Göğüş, C. (2007). *Mesleksel müzik eğitimi veren kurumlarda ulusal müzik kültürüne dayalı başlangıç piyano eğitimine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Göğüş, G. (2009). *Müzik öğretimi ve yöntemleri*, Bursa.
- Gülay, H. ve Akman, B. (2009). *Okul öncesi dönemde sosyal beceriler*. Ankara: Pegem.
- Günder, E. (2011). *Okul öncesi dönemde çocukların sosyal uyum becerilerinin Değerlendirilmesi*.20. Eğitim Bilimleri Kurultayı (8-10 Eylül), Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
- Gürgen, E.T. (2007). *Orff-Schulwerk ve kodaly yönteminin vokal doğaçlama, müziksel işitme ve şarkı söyleme becerileri üzerindeki etkileri*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Hancıoğlu, G. (2010). *Ankara'daki özengen(amatör) müzik eğitimi veren kurumların eğitim anlayışları ve yönetim biçimleri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Husen, T. (1994). *Research paradigms in education*. in T. Husen, ve N. Postlethwaite, (Eds.), *The Inter-national Encyclopaedia of Education* (s. 5051-5056).Pergamon.
- Kasap, B.T. (2005). *suzuki okulu metodu*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt.6, sayı.9, sayfa.115-128, Malatya.
- Kaynak, T. (2004). *Okulöncesi çocuklara yönelik piyano metotlarının incelenerek kullanılma durumlarının saptanması*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Kıvrak, M. (1994). *Suzuki yöntemi ile piyano eğitimi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Köksoy, M. A. ve Taş, M.A. (2005). *Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan anaokulu öğretmenlerinin okulöncesi dönemde müzik eğitimine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi (Niğde İli Örneği)*. Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt. 6, sayı.1, Kırşehir.
- Küçüköncü, H.Y. (2007). *Müzik eğitimi ve öğretimi*. Ankara: İlke Yayınevi
- Işıkdemir, T. (2019). *5-6 yaş çocuklarında piyano eğitiminde karşılaşılan sorunlar ve eğitimci görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Molla, M. (2002). *Çocukların erken piyano eğitimi üzerine bir araştırma*. Sanatta Yeterlilik Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Morgül, M. (2003). *Eğitimde yaratıcı dramaya merhaba*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Mueller, (1984). (www.nldline.com/music1.htm) sayfasından erişilmiştir.
- Onuray, E. H. (2003). *Türkiye’de müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano öğretiminin müzik öğretmenlerinin müzik derslerinde piyano/elektronik orgu kullanabilme yeterliklerine ilişkin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Onuray, E. H. (1998). *6-8 yaş çocukları için piyano başlangıç aşamasında öğrenmeyi hızlandırıcı ve pekiştirici görsel egzersizler*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- OÖEGM, (2006). *Okul öncesi eğitimde tarihsel gelişim*. <http://oöegm.meb.gov.tr/mudurluk/tarihce.htm>.
- Otacıoğlu, G. S. (2008). *Okul öncesi çocuk merkezli öğrenme ve müzik stratejileri*. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 7(23),157- 171.
- Öz B. N. (2001). *İnsan kültürel gelişiminde müzik eğitiminin önemi*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. Cilt: XIV sayı: 1. 101-106 Bursa.
- Özbay, Y. (2009). *Bilişsel gelişim*. Y. Özbay ve S. Erkan (Ed.). Eğitim Psikolojisi. Ankara: Pegem yayıncılık, ss.141-147.
- Özden, Y. (2003). *Öğrenme ve öğretme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Özeke, S. (2007). *Kodaly yöntemi ve ilköğretim müzik derslerinde kodaly yöntemi uygulamaları*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi sayı: XX (1), 2007, 111-119.
- Özen, N. (2004). *Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri*. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt: 24, No.2, s. 57-63, Ankara.

- Özevin, B. (2006). *Oyun dans ve müzik dersine ilişkin motivasyon ölçeği, ulusal müzik eğitimi sempozyumu*, 26-28 Nisan 2006, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.
- Özmenteş, G. ve Bilen, S. (2005). *Dalcroze eurhythmics öğretiminin müziksel beceriler, müzik dersine ilişkin tutumlar ve müzik yeteneğine ilişkin özgüven üzerindeki etkileri*. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, cilt. 6, sayı.10, s. 87-102, Malatya.
- Öztürk, F. (1996). *Okul öncesi dönem 5-6 yaş grubu müzik eğitiminde dramanın kullanımının etkinliği*. Yüksek Lisans Tezi, A. Ü. Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Pamir, L. (1986). *Çağdaş piyano eğitimi*. İstanbul: Beyaz Köşk Yayınları.
- San, İ. (1979). *Sanatsal yaratma çocukta yaratıcılık*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Tisa Matbaası.
- Sığırtmaç, A. (2002) *Okul öncesi dönemde müzik eğitimi*. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Cilt.9 sayı.9. s.9-39.
- Sun, M ve Seyrek, H. (2001). *Okul öncesi eğitimde müzik*. İzmir: Mey Yay Yayın Evi.
- Sun, M. ve Seyrek, H. (2002). *Okulöncesi eğitiminde müzik*. İzmir: MEY Ofset.
- Şahin, S. (2013). *Okul öncesi dönemde motor gelişim*. F. Turan (Ed.). Okul öncesi Dönemde Gelişim. Ankara: Hedef, ss.226-236.
- Tekin, E. (2004). *Müzik alan derslerinin müzik öğretmeni adaylarının yaratıcı düşünme becerileri üzerindeki etkileri*. Yüksek Lisans Tezi, D. E. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tekin G. E. (2006). *Müzik eğitiminde yaratıcılığı geliştiren yöntem ve yaklaşımlar*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 7, Sayı 12, 81-93.
- Tufan, S. (1997). *4-8 yaş grubu öğrencilerinin müzik ve piyano eğitimi*. Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi. 16. Trabzon: Selva Yayıncılık.
- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitim temel kavramlar, ilkeler, yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçar, M. (2015). *5-9 yaş aralığındaki çocukların piyano eğitiminde öğrenmeyi sağlayıcı ve destekleyici görsel materyal geliştirme*. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ürfioğlu, A. 1989. *Bebeklik ve okulöncesi dönemde müziğin gelişimi ve Eğitimi*. Ya-pa Yayınları, 96s., İstanbul.
- Yağcı, Ç. (1995). *Müzik eğitimi ve bir yöntem olarak yaratıcı Drama*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yavuzer, H. (1997). *Çocuğunuzun ilk altı yılı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yıldız, G. ve Naccı, Z. (2016). *Okul öncesi dönem çocuklarının müziksel gelişim özellikleri: bir literatür derlemesi*. Cilt:8, Sayı: 16. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi. Eylül (s.38-45) DOI: 10.20875/sb.93592

Yılmaz, N. (2003). “Türkiye’de okul öncesi eğitim”, (Ed.: Müzeyyen Sevinç), *Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar*, 12-17. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

Yüctoker, İ. (2009). *Müzik eğitimi anabilim dalı piyano öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin mevcut piyano eğitiminin durumuna ilişkin görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

(<http://index.hu/tudomany/znth080424/>) sayfasından erişilmiştir.

EKLER

EK – A

Bölüm-1: Bu Bölümde Kişisel Bilgilere Yer Verilmiştir.

1.1. Unvanınız: (.....)	
1.2. Cinsiyetiniz: 1. ( ) Kadın 2. ( ) Erkek	
1.3. Medeni Haliniz: 1. ( ) Bekar 2. ( ) Evli	
1.4. Bireysel Çalgınız (Lisans): 1. ( ) Piyano 2. ( ) Diğer	
1.5. Yaşınız	
1. ( ) 25 ve altı	
2. ( ) 26-35	
3. ( ) 35-45	
4. ( ) 46-55	
5. ( ) 56 ve üstü	
1.6. Mesleki Deneyimiz	
1. ( ) 0-5 yıl	
2. ( ) 6-10 yıl	
3. ( ) 11-15 yıl	
4. ( ) 16-20 yıl	
5. ( ) 21-25 yıl	
6. ( ) 26-30 yıl	
7. ( ) 31 yıl ve üstü	
1.7. Halen Bulduğunuz Görevdeki Kıdeminiz	
1. ( ) 5 yıl ve daha az	
2. ( ) 6-10 yıl	
3. ( ) 11-15 yıl	
4. ( ) 16-20 yıl	
5. ( ) 20-30 yıl	
6. ( ) 30 yıl ve üstü	
1.8. Eğitim Durumu	
1. ( ) Eğitim Fakültesi	2. ( ) Güzel Sanatlar Fakültesi
3. ( ) Konservatuvar	4. ( ) Diğer .....
1.9. Lisans Üstü Durum	

1. ( ) Yüksek Lisans	2. ( ) Doktora	3. ( ) Sanatta Yeterlilik
1.10. Yurtdışı Deneyiminiz (Birden fazla şık işaretlenebilir)		
1. ( ) Yok	2. ( ) İnceleme gezisi	3. ( ) Lisansüstü eğitim
4. ( ) Uzun süreli yurt dışı görev	5. ( ) Başka (Lütfen belirtiniz.....)	

Sonraki sayfaya geçiniz ►

Bölüm-2:

Bu bölümde Okul Öncesi Dönemde Piyano Eğitiminde Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Önerilerine ilişkin sorulara yer verilmiştir. Her bir maddeyi okuduktan sonra katılma derecenizi gösteren seçeneğin altındaki kutuya (x) işareti koyunuz	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
	5	4	3	2	1
2.1. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi alacak olan öğrencinin motor beceri düzeyi piyano eğitimi almak için önemli bir etkidir.					
2.1. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi alacak olan öğrencinin yeteneği piyano eğitimi almak için önemli bir etkidir.					
2.3. Okul öncesi dönemdeki piyano eğitimi alan öğrencilerin eğitimi aşamasında, her öğrencinin öğrenme stiline uygun bir öğretim yöntemi seçilmelidir.					
2.4. Piyano eğitimi sürecinde okul öncesi dönemdeki çocukların öğrenme düzeyindeki farklılıklar en etkili şekilde “renklerle öğretim yöntemi” ile tespit edilir.					
2.5. Piyano eğitiminde kullanılan yöntemler (renklerle öğretim, nota ile öğretim, oyun ile öğretim vs.) okul öncesi dönem çocuklarına piyanoyu sevdirmeye ve başarıya katkı konusunda önemli bir etkidir. .					
2.6. Okul öncesi dönemdeki çocukların piyano eğitiminde başarılı olmasına yarar sağlayan en etkili yöntem oyun yöntemidir.					
2.7. Okul öncesi piyano eğitiminde hazır bulunuşluk düzeyi öğrencinin başarılı olmasında önemli bir etkidir.					
2.8. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde öğrencinin motor beceri düzeyi başarılı olmasında ayırt edici bir etkidir.					
2.9. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde öğrencinin yeteneği başarılı olmasında ayırt edici bir etkidir.					
2.10. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerin eğitiminde kişiye özgü öğretim modeli benimsenmelidir.					
2.11. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde süreklilik önemlidir.					

2.12. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde verimli devamlılık adına pekiştireçler önemli bir etkidir.					
2.13. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde kullanılan yöntemler ders başarısı, verimlilik ve devamlılık açısından etkilidir.					
2.14. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerin öğrenme düzeyindeki farklılıklar başarıya ulaşma düzeyini etkiler.					
2.15. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde süregelen yöntemin istenilen başarının sağlanamaması durumunda kullanılan yöntemde ısrarcı olunması gerekir.					
2.16. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi alan öğrencilerin yaşları ile algı düzeylerinin farklı olması durumunda yöntem değişikliği gerekir.					
2.17. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi sürecinde uygulanan öğretim yöntemi, öğrencinin öğrenme seviyesine uygun olmadığı taktirde yeni bir yöntem seçilerek eğitime devam edilmelidir.					
2.18. Okul öncesi dönem çocuklarına verilecek olan piyano eğitiminde kullanılan drama yöntemi öğrenciye piyanoyu sevdirmeye ve başarıya katkısı konusunda oyun yöntemine göre daha etkilidir.					
2.19. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde devamlılık konusunda en önemli etken ailenin maddi gelir düzeyidir.					
2.20. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde devamlılık konusunda en önemli etken ailenin eğitim düzeyidir.					
2.21. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde devamlılık konusunda en önemli etken ailenin sosyo-kültürel çevresidir.					
2.22. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde devamlılık konusunda en önemli etken ailenin müziğe olan ilgisidir.					
2.23. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde öğrencinin başarısı ve devamlılığı konusunda aile takibi önemli bir etkidir.					
2.24. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminde ebeveynin öğretmen ile ilişkisi geribildirimler ve dönütler üzerinde etkilidir.					
2.25. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminin yaygınlaştırılması ve desteklenmesi konusunda devlet teşviki önemlidir.					
2.26. Okul öncesi dönemde piyano eğitiminin öğrencilerin ruhsal durumu üzerindeki olumlu etkisiyle ilgili aileler bilinçlendirmelidir.					
2.27. Okul öncesi dönemde piyano eğitimini veren öğretmenin mesleki alan bilgisine sahip olmasına rağmen mesleki yeterliliğinin olmaması kaliteli bir eğitim sürecinin verimliliği konusunda önemli bir etkidir.					
2.28. Okul öncesi dönemde piyano eğitimi veren öğretmenin alanıyla ilgili yeni gelişmeleri takip etmesi ve zamana göre kendini güncellemesi piyano eğitimi açısından önemli bir etkidir.					

2.29. Okul öncesi dönemde piyano eğitimini veren öğretmenin yeterli alan bilgisine sahip olması mesleki yeterliliği olan bir diğer öğretmene göre eğitim sürecinde daha başarılıdır.					
2.30. Okul öncesi dönemde piyano eğitimini veren öğretmenin mesleki yeterliliği ne kadar tam olursa olsun öğrenciyle uyumlu bir iletişim kuramaması başarının önündeki en önemli etkidir.					

.....

.....

.....

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı	Tuğçe
Soyadı	BEKAN
Doğum Yeri ve Tarihi	31.05.1990 İzmir
Uyruğu	T.C.
İletişim Adresi ve E-Mail Adresi	Teleferik Mahallesi Özsağlık sokak. 46/4 Balçova/ İZMİR tugcebekan@hotmail.com

Eğitim

İlköğretim	Cemil Midilli İlköğretim Okulu
Ortaöğretim	Işıl Saygın Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
Yükseköğretim (Lisans)	Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Yabancı Dil

Yabancı Dil Adı	İngilizce
Sınav Adı	YDS
Sınavın Yapıldığı Ay ve Yıl	Nisan 2015
Alınan Puan	38.75000

Mesleki Deneyim

Yıl (lar)	Mesleki Deneyim
2012-2013	Özel Nilgün Dere Güzel Sanatlar Eğitimi Merkezi
2013-2014	Denizli Özel Yeniçağ Koleji
2015-2016	İzmir Anadolu Otizm Vakfı Müzik Öğretmenliği
2016-2017	Prof.Dr. Üstün Dökmen Küçük Şeyler Anaokulu
2017-2018	Muğla Ortaca Özel Özalp İlkokulu